

Glasilno Mestne občine Ljubljana, letnik XV, številka 1, februar 2010, ISSN 1318-797X

Ljubljana

4
Olimpijske igre na
Prešernovem trgu

6
Še 3230 pripomb
na drugič razgrnjeni
Občinski prostorski
načrt

8
Vrnitev žlahtnega
žurnalizma z
novim kulturnim
štirinajstdnevnikom

14
Nove prometne
ureditve

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Rezultati notranjega nadzora skladnosti pitne vode

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljane in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. kontrolno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

Preostale javno dostopne informacije uporabniki prejmejo:

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani JP Vodovod-Kanalizacija www.vo-ka.si.

Dodatne informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode najdete v podmenijih na spletni strani www.jh-lj.si/index.php?p=3&k=364

Kakovost podzemne vode oktobra in novembra 2009

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemne vode (Ur. l. RS, št. 125/09)

() - meja zaznavanja merilne metode (LOD)

- - spojine niso bile ugotovljene

< - Meja določanja (LOQ)

Mejne vrednosti za podzemne vode so bile, od vseh izmerjenih parametrov, oktobra presežene samo za desetilatrazin (razgradni produkt atrazina) in novembra samo za atrazin, in sicer na merilnem mestu: vodnjak Ia črpališča Hrastje. Vodnjak Hrastje I a ni vključen v centralni vodovodni sistem za oskrbo meščanov s pitno vodo!

Zrak v Ljubljani oktobra in novembra 2009

Oktobra 2009 smo zaključili meritve onesnaženosti zraka na merilnem mestu Figovec. Novembra smo izvedli prenovno merilno postajo in jo hkrati prestavili na novo, stalno merilno mesto ob križišče Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. V tabelah so predstavljeni podatki meritev za oktober pri Figovcu in podatki za november na novi (stalni) lokaciji merilne postaje na merilnem mestu Križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c., ki smo jih izvedli z mobilno merilno postajo. Od začetka leta 2009 do konca oktobra 2009 smo na merilnem mestu Figovec zabeležili 99 dni s preseženo dovoljeno dnevno vrednostjo delcev PM₁₀. Druge izmerjene vrednosti so v okviru dovoljenih meja. Zaradi popravila merilnika BTX podatki za benzen niso navedeni.

V skladu z Uredbo o ukrepih za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 52/02) in Uredbo o ozonu v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 8/03) veljajo za leto 2009 naslednji normativi:

SO₂: Mejna letna koncentracija SO₂ znaša 20 µg/m³ urna mejna koncentracija znaša 350 µg/m³ in je lahko presežena največ 24-krat v koledarskem letu. Dnevna mejna koncentracija SO₂ znaša 125 µg/m³ in je lahko presežena največ 3-krat v koledarskem letu.

NO₂: Mejna letna koncentracija NO₂ v letu 2009 s sprejemljivim preseganjem znaša 42 µg/m³. Urna mejna koncentracija znaša 200 µg/m³ in je lahko presežena največ 18-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna koncentracija benzena s sprejemljivim preseganjem za leto 2009 znaša 5,5 µg/m³.

PM₁₀: Mejna letna vrednost v koledarskem letu znaša 40 µg/m³, mejna 24 urna vrednost delcev PM₁₀ znaša 50 µg/m³ in je lahko presežena 35-krat v koledarskem letu.

Rezultati notranjega nadzora skladnosti pitne vode

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE		
			KLEČE	KLEČE, HRASTJE, JARŠKI PROD, BREST	KLEČE, HRASTJE, JARŠKI PROD
			28. 9. 09	28. 9. 2009	29. 9. 2009
pH		6,5 - 9,5	7,37	7,53	7,62
Elektroprevodnost (pri 20°C)	µS/cm	2500	447	442	442
Celotni organski ogljik (TOC)	mg/l C	brez sprem.	<0,2	0,22	0,26
Amonij	mg/l NH ₄	0,5	<0,02	<0,02	<0,02
Nitrat	mg/l NO ₃	50	14,7	12,4	14,2
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,01	<0,01	<0,01
Sulfat	mg/l SO ₄	250	12,8	11,3	12,7
Klorid	mg/l Cl	250	10,4	8,1	10,1
Fluorid	mg/l F	1,5	<0,1	<0,1	<0,1
Bor	mg/l B	1	0,02	0,02	0,02
Krom	µg/l Cr	50	<2	<2	<2
Svinec	µg/l Pb	25	<1	1	<1
Atrazin	µg/l	0,1	<0,05	<0,05	<0,05
Desetilatrazin	µg/l	0,1	<0,05	<0,05	0,05
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,05	<0,05	<0,05
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	<0,05	<0,05	0,05
Trihalometani in tetrahloroeten - vsota	µg/l	10	<0,5	<0,5	<0,5
Trihalometani - vsota	µg/l	100	0,6	<0,5	<0,5
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., november 2009.

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Ljubljanskem polju

merilno mesto	datum	atrazin	desetil- atrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	µg/l
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče - Villa	5. 10. 2009	(0,03)	(0,03)	<0,05	10	1,4
Hrastje - Ia	5. 10. 2009	0,10	0,11	1,2	22	19
Šentvid -Ila	5. 10. 2009	(0,03)	<0,05	-	19	1,7
Jarški prod - III	5. 10. 2009	(0,03)	(0,03)	0,1	10	2,4
Kleče - Villa	2. 11. 2009	(0,03)	(0,03)	-	12	2
Hrastje - Ia	2. 11. 2009	0,11	0,10	1,1	23	18
Šentvid -Ila	2. 11. 2009	(0,03)	(0,03)	-	19	2
Jarški prod - III	2. 11. 2009	(0,03)	(0,03)	0,2	11	2,6

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2009, Oddelek za varstvo okolja Mestne uprave Mestne občine Ljubljana.

Zrak v Ljubljani v mesecih oktobra in novembra 2009

OKTOBER					
Merilno mesto Figovec	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Benzen	
Povprečna mesečna vrednost	4 µg/m ³	48 µg/m ³	37 µg/m ³	-	-
Maksimalna urna vrednost	10 µg/m ³	132 µg/m ³	180 µg/m ³	-	-
Maksimalna dnevna koncentracija	7 µg/m ³	73 µg/m ³	82 µg/m ³	-	-
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	7	-	-
NOVEMBER (mobilna postaja)					
Merilno mesto Križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Benzen	
Povprečna mesečna vrednost	0,4 µg/m ³	30 µg/m ³	47 µg/m ³	-	-
Maksimalna urna vrednost	4 µg/m ³	99 µg/m ³	182 µg/m ³	-	-
Maksimalna dnevna koncentracija	1 µg/m ³	44 µg/m ³	96 µg/m ³	-	-
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	6	-	-

Vir: Oddelek za varstvo okolja Mestne uprave Mestne občine Ljubljana rezultati meritev mobilne postaje za obdobje 1-15. 11. 2009 so informativne narave.

Ljubljana

Okoljske meritve	2
Vancouver na Prešernovem trgu	4
Akad. prof. dr. Matjaž Kmecl: Mesto tisočerih zgodb	5
Povzetek druge javne razgrnitve Občinskega prostorskega načrta	6
Prof. Janez Koželj: Sodobne šole	7
Urednica Ženja Leiler o novem kulturnem štirinajstdnevniku Pogledi	9
Ljubljanski razgledi:	
● razstava Picassa in Clavéja,	
● Iztok Kovač o novem zamahu Španskih borcev,	
● centralni register vpisa otrok v vrtce,	
● 50-letnica OŠ Hinka Smrekarja,	
● Srečanja 2010 na gimnaziji Jožeta Plečnika,	
● zavod Pristan za pomoč na domu,	
● ljubiteljska kiparska razstava v DCA,	
● gasilci ob božičnih poplavih,	
● prostovoljna gasilka Irena Stopar,	
● Marjan Pečan štiristotič daroval kri,	
● brezplačni računalniški tečajji za starejše	
● mestni kolesarski zastopnik Janez Bertoncely	10-13
Nove prometne ureditve	14
Za in proti	
Nagrajena fotografija Žiga Dolharja	16

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Dunja Wedam – sankališče v Tivoliju.
Spodaj: Mateja Veble – otvoritev festivala Bobri.

Avtorica nepodpisanih besedil je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj:
župan Zoran Jankovič.
Uredniški odbor: Mitja Meršol (predsednik),
Vesna Kos- Bleiweis, dr.
Jožef Kunič, Eva Strmljan
Kreslin, Marija Šterbenc.
Odgovorna urednica
in lektorica: Nada Šumi,
kontakt: 041/737 863,
glasilo.ljubljana@ljubljana.si.
Avtorica logotipa: Petra Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo
Ljubljana, Dalmatinova 1,
Ljubljana. Tisk, grafična
priprava, prelom, fotoliti:
Schwarz d.o.o., Koprška
106 D, 1000 Ljubljana.
Naklada: 117.500 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Glasilo v novem okviru

Po sklepu Uredniškega odbora glasila Ljubljana bo glasilo poslej izhajalo mesečno v 10 številkah letno. Ob recesijski proračunski postavki to za zdaj pomeni zmanjšanje obsega na 16 strani.

Ker je najpomembnejši dosežek sedanjega mandata sprejem novega prostorskega načrta, so po koncu razgrnitve v ospredju prvi odzivi nanj. Najbolj kritična točka po vseh izboljšavah v obdobju po prvi razgrnitvi še vedno ostaja promet, zato so nadrobneje prikazane nove prometne ureditve enosmernih ulic ter s tem znatno povečanje parkirnih mest, ob tem pa tudi vsestransko prizadevanje uprave, da meščani spremenimo potovalne navade v korist javnega prevoza, pešačenja in kolesarjenja, ki vodijo v trajnostno družbo, v imenu katere se mesto loteva tudi preureditev starih šolskih prostorov v svetla socialna prizorišča. Po novem imajo kolesarji v upravi celo svojega zastopnika in koordinatorja. In ponovimo jasno že uvodoma: novi prostorski načrt omogoča poglobitev železnice, ko se bo država odločila za to potezo.

Ob skromnejšem obsegu poročanja naj zato v predprostoru uvodnika fragmentarno spomnimo na prispevek Ljubljanec k enemu najlepših praznovanj slovenskega kulturnega praznika doslej: poleg 23. recitala Združenja slovenskih dramskih umetnikov na sam praznični dan, ki ga je tudi letos s svojim nagovorom počastil župan, Prešernove proslave, na kateri so bili nagrajeni kar trije Župančičevi nagrajenci, tradicionalnih odprtih vrat mestnih kulturnih ustanov, imenitne razstave Picassa in Clavéja v Mestnem muzeju in galerijah Ljubljana ter razstave o Robbovem vodnjaku kot mestnem simbolu v Narodni galeriji je bila zagotovo največičastnejša in najbolj množično obiskana počastitev praznika 2. festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri, ki je najmlajše in njihove družine razveseljeval in izobrazeval med 30. januarjem in 8. februarjem. Festival je kot izvršni producent vodilo Slovensko mladinsko gledališče, zanj so razdelili 12.000 brezplačnih vstopnic in o njem študentje zasebne umetniške akademije že pripravljajo reportažo za prihodnjo številko.

Kulturni praznik pa na simbolnem prizorišču slovenstva, na Prešernovem trgu nadaljujejo očarljivo pričarane zimske olimpijske igre v Vancouveru, ki ob športu seznanjajo tudi s kanadsko kulturo in v času zimskih počitnic poleg številnih športnih prireditev – odbojarskih počitnic, ABC košarke in nogometa, počitniškega badmintona, smučarskega tečaja, počitnic na kolesih in na drsalkah, gimnastičnih in atletskih počitnic, sabljaških priprav za otroke in mladino in zimskih športnih počitnic tudi v mladinskih četrtih centrih – skrbijo, da si otroci in mladi med počitnicami naberejo novih moči za učenje. Kinodvor, ki je lani naštel 67.673 gledalcev namesto pričakovanih 50.000, otroke in mlade vabi tudi v Kinobalon, uspešnica pa so tudi Filmska srečanja ob kavi za starejše, ki se bodo vrstila še do srede maja. Nova zvezda na kulturnem nebu je tudi fizično in programsko prenovljeno prizorišče Španski borci, ki je polno sijajnih programskih presenečenj in kjer je prvič na Slovenskem dobil svoj domicil stalni ansambel sodobnega plesa EnKnapGroup.

Poleg Knjige za vsakogar v programu Ljubljane – svetovne prestolnice knjige 2010, v kateri bo 20 knjižnih naslov različnih zvrsti in vrhunskih domačih in tujih pisateljev izšlo v – za slovenske razmere veličastni – nakladi 8000 izvodov, njihova cena pa bo 3 evre, pa je najbolj težko pričakovana trajna pridobitev novi kulturni štirinajstdnevnik Pogledi, ki si bo, če sklepamo po tem, s kakšnim žarom potekajo priprave nanj, eden zaslužnejših prispevkov Mestne občine Ljubljana k slovenski kulturi nasploh.

Tudi skromen obseg, na katerem bodo v prihodnjih številkah sporočila še krajša in bolj jedrnata – za začetek je bilo treba upoštevati vsaj nekaj vnaprej pripravljenega gradiva iz prejšnjega obsega – pa daje prostor trojnemu zrcalu: podobi Ljubljanec v srcih znamenitih meščanov, tokrat izpod peresa literarnega zgodovinarja in pisatelja akademika prof. dr. Matjaža Kmecla, replikam na polemične odzive ob mestnih projektih in podobi Ljubljanec, ki se v tokratnem mandatu dan in noč preobraža v moderno metropolo 21. stoletja, kot jo vidijo fotografi, ki jih veseli lepota slovenske prestolnice.

Nada Šumi, odgovorna urednica

Duh olimpizma v slovenski prestolnici

Olimpijske igre na Prešernovem trgu do 3. marca

Mag. Jure Doler

Foto: Dunja Wedam

23. recital Združenja dramskih umetnikov Slovenije je letos na Prešernov trg pritegnil nekaj sto častilcev Prešernove poezije, zbrane pa je nagovoril tudi župan Zoran Jankovič. Vse do 3. marca bo ta simbolni mestni prostor srečevanij gostil zimske olimpijske igre, seznanjal s kanadsko kulturo in z Lumpijevo družino skrbel za veselje počitnikarjev ljubljanskih osnovnih šol.

Olimpijske igre v Vancouvru so olimpijsko vzdušje prinesle tudi v središče slovenske prestolnice, na Prešernov trg v Ljubljani, kjer je ob številnih spremljevalnih dogodkih na velikem zaslonu mogoče spremljati nastope naših olimpijcev.

Druženje vseh generacij v duhu olimpizma, ki gradi boljši svet

Od petka, 12. februarja, ko je bil na Prešernovem trgu uradni sprejem slovenske olimpijske reprezentance, pa vse do 3. marca, ima središče Ljubljane podobo Slovenskega olimpijskega mesta in je osrednje prizorišče olimpijskega gibanja v Sloveniji ter uradno stičišče slovenske olimpijske reprezentance in njenih navijačev. Dogajanje poteka v organizaciji Olimpijskega komiteja Slovenije in soorganizaciji Mestne občine Ljubljana. Namenjeno je vsem generacijam in vsem tistim, ki želijo med olimpijskimi igrami v kanadskem Vancouvru začutiti olimpijski duh in energijo tudi v slovenski prestolnici. Slovensko olimpijsko mesto bo v vseh dvajsetih dneh športno in družabno središče Ljubljane za vse navijače, mimoidoče in tiste, ki imajo radi šport, olimpizem, druženje in stiskanje pesti za slovenske športnike. Ravno takšno je tudi siceršnje vodilo olimpijskih iger: v duhu *fair play*a združevati ljudi in športnike iz različnih delov sveta ter graditi miren in boljši svet brez diskriminacije.

Preizkusite se v curlingu ali skušajte premagati Jureta Koširja

Obiskovalci Slovenskega olimpijskega mesta lahko ob športnih užitkih, ki jih vsak dan doživljajo ob spremljanju olimpijskih dogodkov, zase najdejo še marsikatero druge zanimive, zabavne, poučne in seveda športne vsebine. Bogat programski del se z animacijami dnevno začne ob 17. uri (program na odru

se začne ob 18. uri), neposredni televizijski prenos iz Vancouvra pa se bodo ponavadi začeli nekaj pred 19. uro. Na velikem platnu bo mogoče spremljati prav vse nastope naših olimpijcev ter tudi preostale zanimivejše dogodke iz Vancouvra. Poskrbljeno je tudi za jedačo in pijačo, tako da navijaški želodec nikakor ne bo prazen.

Celoten program Slovenskega olimpijskega mesta bodo dopolnjevali tudi sedanj in nekdanji slovenski olimpijci – z njimi se bo mogoče tudi uradno fotografirati –, ki bodo skozi pogovore razkrili marsikatero zanimivost in nepozabne olimpijske izkušnje. Za še bolj pristno vzdušje in občutek povezanosti Ljubljane in Vancouvra je poskrbljeno z rednim dnevnim javljanjem neposredno z olimpijskega prizorišča, kjer vsak dan iz prve roke lahko izvemo, kaj se dogaja v Kanadi in kako se pred ali po nastopih počutijo naši olimpijci.

Med prvovrstne športno-zabavne vsebine Slovenskega olimpijskega mesta zagotovo sodi morda manj znani *curling* – strokovnjaki vas bodo poučili o osnovah tega več kot 500 let starega športa –, ki v Slovenijo prihaja prvič. Prav tako ne moremo mimo teka na smučeh, ki bo potekal prek Tromostovja po Stritarjevi ulici do Robovega vodnjaka in nazaj, in t. i. *The Best Of Us Challenge*a z Juretom Koširjem, kjer bodo obiskovalci Slovenskega olimpijskega mesta skušali preseči rezultat (10,7 m) dobitnika olimpijske kolajne v petih zaporednih (»zajčjih«) skokih s smučarskimi čevlji. Najuspešnejši bodo za svoje dosežke tudi nagajeni.

Mesto tisočerih zgodb

Akademik prof. dr. Matjaž Kmecl

Kaj je curling?

Na Prešernovem trgu se obiskovalci Slovenskega olimpijskega mesta lahko preizkusijo v *curlingu*, ki v Slovenijo prihaja prvič. Doslej smo potiskanje »kegljev«¹ proti »ledeni tarči«² spremljali le prek televizijskih zaslonov, zdaj pa ta olimpijska disciplina prihaja v osrčje slovenske prestolnice. *Curling* je več kot 500 let stara športna disciplina. Na olimpijskih igrah se je predstavil že leta 1924, ko so v francoskem Chamonixu potekale prve zimske olimpijske igre sploh. Do l. 1998 je za *curling* trajal olimpijski »mrk«, ko se je v redni olimpijski program vrnil na olimpijskih igrah v Naganu. Olimpijski turnir v *curlingu* je sestavljen iz moškega in ženskega tekmovanja. Turnir se začne s po desetimi ekipami – posamezno ekipo sestavljajo štirje člani –, pri čemer tekmovanje poteka tako, da sočasno igrata dve ekipi po sistemu ena proti drugi. Igra poteka na ledu, cilj nastopajočih je, da 19,1 kg težak »kegelj«³ čim bolj približajo sredini združenih krogov (»tarči«⁴). Posamezen dvoboj med ekipama je sestavljen iz desetih iger, v vsaki igri ima posameznik na voljo dva »meta«⁵ oziroma »potiska«. Preostali člani pri tem čistijo ledeno ploskev, s čimer usmerjajo »kegelj«⁶ na zeleno mesto. Na koncu zmaga ekipa, ki po desetih igrah osvoji več točk oziroma ima več »kegljev«⁷ čim bliže središču »tarče«⁸.

Glasbeni program z najboljšimi slovenskimi glasbeniki

Celotno dogajanje bo, kot se za takšne prireditve spodobi, prav tako napolnjeno z bogatim glasbenim programom z nekaterimi najboljšimi slovenskimi glasbenimi izvajalci (Vlado Kreslin, Nuša Derenda, Victory, Trkaj in drugi), enega od večerov pa bodo popestrili priznani »stand-up«⁹ komedijanti. Prav vsi se bodo vseskozi lahko zabavali tudi z igranjem t. i. Wii virtualnih računalniških igric, z nekaj sreče pa bo vsakdo lahko prišel do simpatičnih nagrad v nagradni igri s kolesom sreče. Pestro je bilo že na otvoritveni dan, ko je na Prešernovem trgu ob slovesnih nagovorih in predstavitvi dogajanja sledila simbolna otvoritev olimpijskega mesta ter nastop legendarnega Vlada Kreslina. Dnevi na Prešernovem trgu bodo tematsko obarvani tudi na pustno soboto 13. februarja in dan pozneje na Valentinovo.

Dogajanje bo podprto tudi na spletnem mestu www.olympic.si/olimpijskomesto in socialnih omrežjih (*Facebook*, *Twitter*), obiskovalci Slovenskega olimpijskega mesta pa lahko spletno skupnost (so)ustvarjajo tudi s svojimi video- in fotoprispevki.

Dejavnosti za najmlajše in miniolimpijada

V Slovenskem olimpijskem mestu bo potekalo precej dejavnosti, namenjenih našim najmlajšim, zanje pa med drugim skrbi tudi Lumpijeva družčina, ki spodbuja zdrav način življenja in športno udejstvovanje že v zgodnjem otroštvu. Na pustno soboto bodo Lumpiji v Slovenskem olimpijskem mestu delili pustne krofe in pekli polnozrnat »lumpičinke«, na Lumpi dan (18. februarja) pa bodo v Slovenskem olimpijskem mestu izvedli zaključno žrebanje katalogov s sličicami. Prav tako bo v Slovenskem olimpijskem mestu potekala miniolimpijada, v dopoldanskih urah pa tudi olimpijske urice. Skratka, dejavnosti za najmlajše bo na pretek!

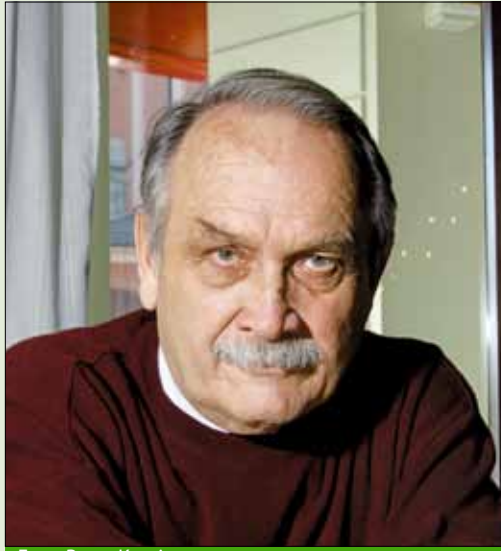

Foto: Borut Kranjc

Akademik prof. dr. Matjaž Kmecl.

Ob vsem drugem je Ljubljana mesto, ki vznemirja s svojimi zgodbami; ni pedi, na kateri ne bi tičala kakšna. Recimo Tržnica, ki prav zdaj tako hrupno vznemirja.

Do dobrih sto let nazaj je za Vodnikovim hrbtom stala licejska zgradba, ki je bila svojevrstna zibelka sodobne slovenske kulture, še posebej literature. V njej je varoval knjige Matija Čop in tu so ga obiskovali vsi, ki so kaj slovenskega veljali – od Prešerna do Smoleta (kadar je le zdržal doma in ga tudi ni mama odselila v kak odročeni dolenski grad, da ji ne bi zapravlil še več, kot ji je). Tu se je gimnazijsko šolala vsa slovenska klasika; sem je kasnejši šef knjižnice Gottfried Muys sprejel v službo Levstika in od tod sta kot dva znamenita posebneža vagabundirala po ljubljanski gostilniški okolici: za cel rožni venec zgodb; tudi takšnih »študentskih materah«, ki so v svoja stanovanja nasproti liceja za nekaj klobas in košaro krompirja trpale revne podeželske fante. Licej je bil v potresu 1895 toliko načet, da so ga podrli in s tem napravili prostor za današnje štante. Še prej pa je bil tu kar nekaj časa samostan, kakršni so za obrambo nastajali ob mestnih vratih srednjeveških mest. Navzdol proti Ljubljani, pod zgradbo, so pobožni in bojevit bratje imeli lep vrt, ki je danes drugi del tržnice, takrat pa se je skupaj z mestnim obzidjem, ki ga še zdaj nekaj malega vidimo v Vodnikovem hramu, naravno in lepo končeval na obrežju reke. – Plečnik je z novimi pozidavami in neuresničenimi zamislimi prišel šele mnogo kasneje. – Tako imenovana Mahrova hiša na zgornjem vogalu je bila v Prešernovem času gosposki hotel Avstrijski dvor z mnogimi odličnimi, celo kraljevskimi gosti; nekaj pisarn je imel v njej Crobath, v eni od njih mu je pisaril Prešeren. In tako naprej, v nedogled: na enem samem mestnem koščku, ki se je v naši generaciji pač znašel sredi najhujšega

krega in trušča – pa brez potrebe: iz prejšnjih stavkov se vidi, kako zelo so samo zadnjih 200 let Ljubljančani spreminjali njegovo podobo in namen.

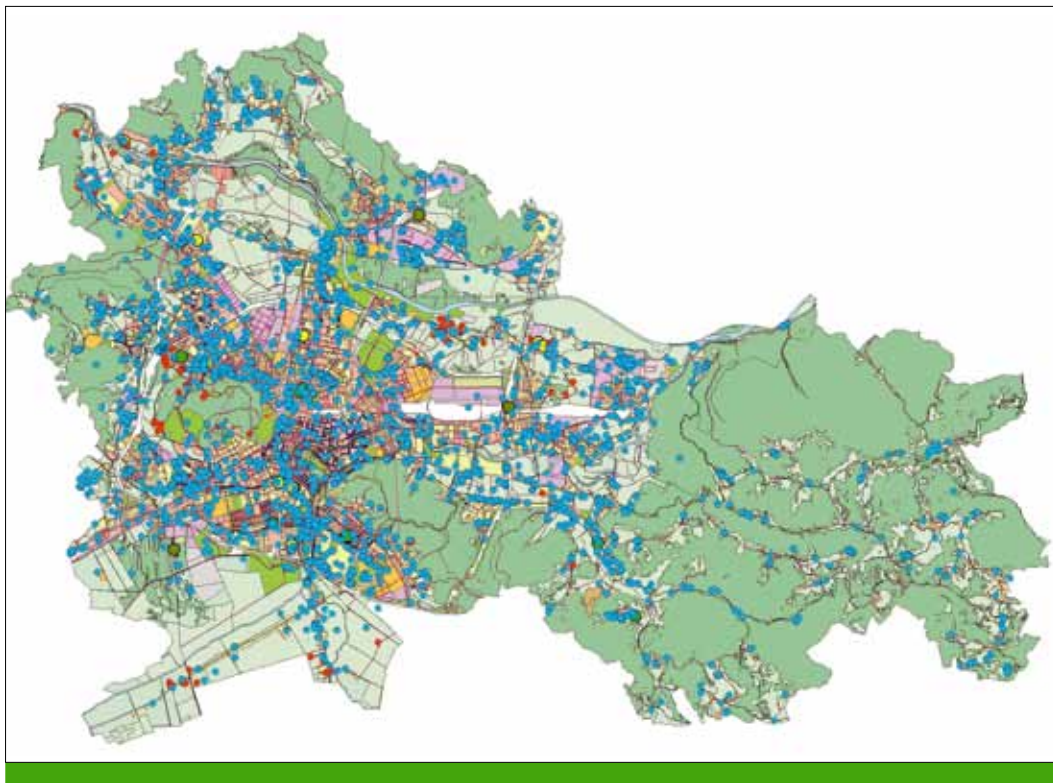
Ko me je pred več kot sedemdesetimi leti mama pripeljala iz blatnih dolenskih hribov, kjer sta z očetom učiteljela, prvič v Ljubljano, smo obiskali neko daljno teto v vogalni hiši na ustju Vegove ulice: živeli so v prvem nadstropju in se je zelo lepo videlo na Kongresni (pred dvesto leti Kapucinski) trg. Če me spomin ne goljufa, so prav tistega večera s pompoznim ognjemtom, godbo na pihala in podobnimi ceremonialnimi pomagali slavili odprtje spomenika kralju Aleksandru (torej je moralo biti 1940., naslednje leto so Italijani ob zavzetju Ljubljane kralja že podrli in pretopili). Zijal sem, kot le more zijati šestletno revše iz krajev s petrolejsko civilizacijo. In se mi seveda še sanjalo ni nič o slavni zgodovini trga in hiše, recimo o tem, da je na istem kraju bila v Prešernovem času gostilna »V peklu«, da so v njej imeli lepo hišno hčer Jerico, ki jo je hodil gledat Prešeren, in v kleti plesno dvorano – pridelano iz nekdanjih obrambnih jarkov. – Torej spet zgodbe, ena bolj očarljiva od druge. Fabulozno mesto, ki sede v srce; ali pa pustiš srce v njem.

Meščani, Ljubljančani, ki so sloveli po vsem mogočem – po krakovskih fakinih, po kislem zelju, po velikanski množici vinočev, po poštenju in tudi po razvratu, po tercijalstvu in razsvetljenosti, po strahovitem zaničevanju nezakonskih mater in po tem, da se je kakšna leta celo polovica otrok rodila brez priznanega očeta, in še po mnogočem – so bili vse, samo brezkrvni bledičneži ne. Svoje mesto so od nekdanj noro ljubili (in enako noro sovražili) ter ga zmeraj strastno soustvarjali – če drugače ne, pa s špetirom in »civilnimi iniciativami«. Županska modrost danes vsaj podzavestno ve, da je lahko ob vsej siceršnji narnosti tudi to posebna oblika pripadnosti mestu, da je prenekaterikrat celo spoštovanja vredna; in zato skoraj stoično prenaša najrazličnejše oblike žaljenja, tudi najbolj puršikoznega in neotesanega. Kaj vse so svojčas zmetali Hribarju v obraz, ko je na potresnih ruševinah mesto moderniziral, danes ga pa ni Ljubljančana, ki bi se spozabil nad njegovim spominom. Pomislimo ob vseh teh dogajanjih, da bi bilo najslabše, če bi se za mesto ne zmenili nič; če nam bi naše mesto ne bilo Ljubljana v srcu in če nam srce ne bi živelo za Ljubljano (te besede mi je podtaknil šestletnik izpred sedemdesetih let, ki je videl »kraljevski«¹⁰ ognjemet, zato naj se ne gleda njihovi patetiki pod prste). – In ob tem imejmo v misli, da nam vse, kar storimo, raste tudi iz velikanskega, nevidnega kupa preteklosti, iz množice zgodb, sredi katerih živimo, čeprav največkrat niti ne vemo zanje. Iz njih obstaja nekaj, kar bi lahko imenovali skrivnostna (pod)zavest našega mesta in nam pogosto narekuje ravnanje, v dobrem in slabem.

Prvi povzetek javne razgrnitve novega prostorskega načrta

Vodja priprave OPN Tomaž Souvan o presenetljivem odzivu javnosti

Od 15. decembra 2009 do 15. januarja letos je bil dopolnjeni osnutek novega Občinskega prostorskega načrta ponovno javno razgrnjen na Gospodarskem razstavišču. V tem času je v dvorani ob razstavnem prostoru potekalo pet javnih razprav, ki se jih je udeležilo okoli 2500 ljudi. Ekipa sodelavcev na Oddelku za urbanizem se je tako dobro organizirala, da je v 14 dneh vseh 3230 pripomb evidentirala in so za obdelavo dostopne s slikovnim prikazom lokacije, na katero se posamična pripomba nanaša, in opisom problema. Zdaj čaka sodelavce zahtevna obdelava vseh pripomb, ki mora biti opravljena v dveh mesecih, da bo lahko dokument sprejet še v tem mandatu. Vodja priprave načrta ing. arh. Tomaž Souvan v pogovoru kratko povzema prve ugotovitve ob javni razpravi in prispelih pripombah.

Prostorski prikaz 3230 pripomb na razgrnitev dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta.

Kako ocenjujete javno razpravo na Gospodarskem razstavišču?

Zanimanje občank in občanov za javno razgrnitev nas je pozitivno presenetilo, presenečenje je bilo tudi število konstruktivnih predlogov, ki smo jih dobili. Ljudje niso prišli na razpravo samo zato, da bi lobirali za zazidljivost svojih parcel, ampak so odpirali tudi širše probleme, ki se pojavljajo v njihovih bivalnih okoljih. Novih 3230 pripomb pomeni sicer veliko obremenitev za obdelovalce, če naj bo načrt sprejet še v tem mandatu, po drugi strani pa so izjemno koristen pregled tega, kar občane v tem mestu moti, in s katerimi rešitvami v novem načrtu niso zadovoljni. Po obdelavi in vnosu sprememb bomo morali načrt posredovati Ministrstvu za okolje, to pa ga pošlje na 8 področnih ministrstev, ki morajo dati k načrtu pozitivno mnenje. Po zakonu imajo dva meseca in pol časa za odziv. Že pred javno razgrnitvijo smo morali okoljsko poročilo skupaj z osnutkom načrta poslati v pregled okoljskemu ministrstvu. Dobili smo sicer pozitivno mnenje za javno razgrnitev, vendar je imelo ministrstvo nekatere dodatne zahteve, ki jih bomo v končnem aktu dolžni upoštevati.

Za kakšne zahteve gre?

Ena je na primer zahteva po izdelavi načrta postopnosti prekvalifikacije kmetijskih površin v zazidljive, dodatne zahteve pa so tudi pri varovanju narave v krajinskih parkih Barje ter Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib.

Kakšni pa so bili odzivi četrtnih skupnosti?

Njihovi predstavniki so marsikaj pohvalili, predvsem predstavniki Četrtna skupnosti Moste, predstavniki Šentvida in Šiške, ki pa so imeli hkrati tudi pomisleke proti previsokim gabaritom, posebej ob Celovski cesti v predelu Fructala. Glavna problematika na sami razpravi pa se je potem dotikala zazidljivosti posameznih parcel. V tem delu ni veliko manevrskega prostora, ker je bil načrt dolgo časa usklajevan s pristojnimi ministrstvi, ki dajejo soglasja k okoljskemu poročilu, kar nas zavezuje tudi pri pripravi končnega gradiva. Večje spremembe bi zahtevale spet novo javno razgrnitev, saj morajo biti prebivalci seznanjeni s posegi, ki vplivajo na njihovo bivalno okolje in lastnino. Naš cilj pa je, da načrt čim prej sprejmemo, da se zainteresirani investitorji lahko lotijo gradenj.

So vam dobrodošle tudi sugestije skupine uglednih arhitektov na novi prostorski načrt v prispevku Kakšno Ljubljano potrebujemo in zmoremo, objavljen v Sobotni prilogi Dela?

Ocenjujem jih kot zelo dobronamerne in konstruktivne. Nekatere rešitve so tako ali tako že upoštevane v naših strateških dokumentih, zlasti glede železnice, ki pa sicer ni v pristojnosti mesta, ampak države. Država zdaj pripravlja državni prostorski načrt, ki bo razjasnil vse dileme okoli železniškega vozlišča, tudi glede tega, katere proge bodo poglobljene in katere ostanejo na nivoju. Naše stališče je, da bi morala

biti poglobljena vsaj tovorna proga, ker ne sodi v mesto, medtem ko bi potniški promet, ker je za razbremenitev mesta z osebnimi avtomobili pomembna predvsem njeno regionalna komponenta, lahko potekal na nivoju. Vsekakor pa je v samem prostorskem načrtu kompletna poglobitev omogočena in je država na potezi, da sprejme ustrezen načrt, ki bo v skladu z zakonom predstavljal spremembo in dopolnitev občinskega načrta.

Ali 700 hektarov novih zazidljivih površin res bistveno spreminja krakasto strukturo mesta v objemu zelenih klinov, kot trdijo kritiki?

Prav gotovo ne, saj je večina teh površin na robu; predvsem so to površine za proizvodnjo, v bližini Trzina in v Zalogu in površine na severu Litijske ceste. Veliko pa je tudi manjših površin, kjer smo predvsem zapolnjevali vrzeli v manjših naseljih.

Prostorski načrt predvideva tudi večje število individualnih hiš. Bo s tem zadoščeno povpraševanju?

Ljubljana doslej skoraj ni imela površin za individualne gradnje, zdaj pa so predvidene površine, ki omogočajo gradnjo približno 5000 individualnih hiš, kar zadošča za dolgoročne potrebe. Seveda pa bo treba graditi racionalno. V bližini centra mesta predlagamo na površinah, predvidenih za družinsko gradnjo, tako imenovano nizko-gosto zazidavo z vrstnimi in atrijskimi hišami ter še drugimi sodobnimi

Sodobne šole

Prof. Janez Koželj

oblikami nižje gradnje, ki omogočajo zelo kvalitetno bivanje, ampak na manjših parcelah. Treba se je tudi zavedati, da kmetijske površine, ki jih bomo z novim načrtom prekvalificirali v zazidljive, niso komunalno opremljene, popolna komunalna oprema, vključno s kanalizacijo in cestnim omrežjem, pa bo pogoj za začetek vsake gradnje. Zato sem tudi govoril o etapnosti, saj vseh območij, kjer si bodo investitorji želeli graditi, ne bo mogoče opremiti hkrati.

Župan, ki je vse dni razpravo usmerjal, je poudaril, da bo uprava o nekaterih predlogih razmislila in jih upoštevala? V katerih primerih bo to mogoče?

Ljudi najbolj moti prometna problematika Ljubljane, nekatere rešitve, ki bi imele na celotno problemsko sliko sicer ugodne vplive, se lahko slabše izkazujejo v konkretnih okoljih. Tako so se, če povem enega od primerov, pritoževali občani v Šentvidu, kjer smo prebivalcem naselja Poljane in Komelove ulice prisluhnili in umaknili cestno povezavo iz njihove bližine. Vendar je bilo šolski kompleks Škofovih zavodov in novo načrtovano sososko, pa tudi vse obstoječe prebivalce severno od železniške proge, treba navezati na mesto. Ko bo rekonstruirana železniška proga, bodo ukinjeni vsi nivojski prehodi. Zato smo za povezavo iskali novo traso in kot najboljša možnost se je izkazala usmeritev prometa s podvozom v Šentvid, s čimer navežemo celotno severno območje nad železnico na mesto. S tem pa seveda niso bili zadovoljni ljudje, ki danes stanujejo ob načrtovani cesti. Tudi prebivalci Črnuč še vedno niso zadovoljni z novo črnuško proizvodno cono ob Brnčičevi ulici, kjer smo jim sicer prisluhnili in predstavili proizvodne površine proti severu v smeri Trzina, a jim še vedno ni po volji načrtovana cestna povezava. Ta pa je širšega značaja, saj predstavlja del regionalne povezave od Škofje Loke proti Litiji in jo Ljubljana potrebuje, če hočemo razbremeniti severno obvoznico. Vendar bomo ponovno preverili detajlni potek te ceste.

Kaj se vam zdi ob sprejemanju prostorskega načrta potrebno posebej poudariti?

Pri pripravi načrta je prišlo do sicer nujnega, a zelo dobrega sodelovanja znotraj Mestne uprave, zato lahko rečem, da so v njem na ustreznih mestih dolgoročno zagotovljene lokacije za vse družbene dejavnosti, kot so vrtci, šole, domovi za starejše, kulturni objekti, športne površine za objekte in otoke športa za vse, parki, to pa je za Ljubljano pomembna pridobitev. Zadovoljen sem tudi z rezultati sodelovanja z večino ministrstev, končno ministrstva tudi veliko svojih funkcij opravljajo v Ljubljani in je zato dobro sodelovanje v interesu vseh.

O sodobnih šolah sta pred kratkim izšli dve knjigi: *Sodobna arhitektura šol v Sloveniji v obdobju 1991-2007* (Maja Ivanič, Špela Kuhar, Springer, 2008) in *Sodobna nizozemska arhitektura šol* (Dolf Broekhuizen, NAI, 2009) z značilnim podnaslovom *Tradicija sprememb*. Povezuje jih skupna ugotovitev, da danes, ko se preizkušajo in uvajajo nove učne metode, šole kot še nikoli potrebujejo prispevek arhitekta. Učenje se je v sorazmerno kratkem obdobju zadnjih 15 let radikalno spremenilo tako v teoriji kot v praksi. Pomislimo samo na nekdanje šolske razrede, ki so jih izpodrinile tako imenovane učne domene, na nekdanje šolske avle, ki so se preobrazile v prave male trge, in na nekdanje hodnike, ki so postali svetli, široki, večnamenski prostori. Kakorkoli že, pomen sodobne arhitekture, da zagotovi primerno učno okolje, ki bi ustrezalo sodobnim potrebam in metodam izobraževanja, je lahko velik in odločilen. Kaj ponuja novega? Ob novih funkcionalnih zahtevah se vedno bolj uveljavlja stališče, da oblikovanje šol ni prvenstveno estetsko vprašanje. Zasnova sodobne šole naj bo predvsem uporabna struktura za organizacijo pouka: dobra arhitekturna rešitev naj optimizira pogoje za odvijanje različnih oblik pouka v različnih skupinah. S tem, ko oblikujemo različne oblike prostora in ustvarjamo različne ambience v šolah, lahko bistveno izboljšamo rezultate učenja in učinkovitost izobraževalnih metod. Za učenje in komuniciranje spodbudno okolje v šolah zagotavlja tudi možnosti za prakticiranje skupnega življenja, za razvijanje čuta solidarnosti in za razširjanje vrednot, ki vodijo v trajnostno družbo. Izkušnje kažejo, da se mladi več kot pri pouku naučijo o življenju zunaj razredov, ko potujejo po šoli, ko raziskujejo, ko se vpletajo v različne socialne situacije. Sodobna šola naj zato podpira socialne interakcije med učenci in dijaki različnih starosti, spodbuja njihovo spontano druženje in komuniciranje. Sodobna organizacija šolskih prostorov naj zagotovi tudi povezanost šolske skupnosti, zbližuje naj učence oziroma dijake z njihovimi učitelji, profesorji. Poleg tega naj sodobna arhitektura spodbuja povezovanje šol z njihovo neposredno okolico, s sosedstvom in lokalno skupnostjo. Sodobna šola bo tako postala

prostor intenzivne socializacije, zorenja, vzgoje za življenje, stalno socialno prizorišče, vsakodneveni oder za nastopanje.

Tako kot v sodobni družbi je tudi v sodobni šoli najbolj dragocen občutek svobodnosti, sproščenosti, ki pa ga omejujejo zahteve po varnosti pred ustrahovanjem in naraščajočim nasiljem ter zaščiti pred vandalizmom. Arhitekti se tako kot v sodobnem mestu srečujemo z zahtevno nalogo, kako odmeriti pravo ravnovesje med: ● zaprtim in odprtim, ● zbranostjo in sproščenostjo, ● organiziranim in spontanim, ● skupnim in individualnim, ● nadzorovanim in svobodnim.

Tako postaja sodobna šola podaljšano mesto, v katerem lahko učenci najdejo tudi svoj drugi dom, spremljajo dogajanje, opazujejo in raziskujejo odvijanje dogodkov. *Sodobna šola je učna krajina (H. Hertzberger)!* To je raznolik in prilagodljiv prostor, ki je urejen ali samo razpoložljiv, ki nudi velika in majhna prizorišča za posedanje, srečevanje, zbiranje, učenje, v katerem se izmenjujejo zaprti, polodprti, zaslonjeni, odprti, veliki in majhni, visoki in nizki prostori, kottički, zalivi. Novost je v vse smeri tekoč, prehodni prostor, mozaik različnih vzdušij.

V Mestni občini Ljubljana sicer nimamo v načrtih gradnje novih šol, je pa zato več priložnosti za prenavo in preureditev starih poslopij, tudi še iz časa Avstro-Ogrske. Tega bi se morali bolj zavedati, saj je znano, da se s prenavo šole praviloma izboljšajo tudi učni rezultati in še posebej obnašanje učencev v prenovljenih prostorih. Vsekakor je razstava sodobnih šol v galeriji Kresija še ena priložnost za posredovanje vrednot in razumevanje vloge sodobne arhitekture, ko se obrača k bistvenim problemom sodobne organizacije prostora, še posebej tistih, ki pomagajo k formiranju mladih generacij po načelih večuporabne strukture in trajnostne gradnje. Zavedati se moramo, da vzorno urejen, inovativni šolski prostor lahko največ prispeva k posredovanju vrednot arhitekture in kulture prostora mladim skozi neposredno prostorsko izkušnjo življenja v šoli.

(Nagovor prof. Janeza Koželja na otvoritvi razstave *Sodobne šole* v galeriji Kresija 11. januarja 2010.)

Foto: Erik-Jan Ouwerkerk

Prizidek k osnovni šoli v Gandu, Burkina Faso, 2001, arhitekt Diébédo Francis Kéré.

»Prostor, v katerem bo družba Urednica Ženja Leiler o novem kulturnem

Vse od prenehanja izhajanja *Naših razgledov* in poznejših *Razgledov* kulturna javnost močno pogreša izčrpno sprotno refleksijo slovenske in svetovne umetniške in kulturne ustvarjalnosti namesto sedanjih večinoma površinskih bežnih informacij, strogo omejenih s predpisanim številom tiskarskih znakov za posamezne stvaritve in dogodke v dnevnem časopisu. Prav zato je kulturni štirinajstdnevnik, katerega izhajanje je Mestna uprava v svoji kandidaturi za *Ljubljano - svetovno prestolnico knjige 2010* ponovno priklicala v življenje, nadvse težko pričakovan prostor oplajanja ustvarjalnih duhov na Slovenskem.

Kakšna konceptualna zamisel vas je vodila pri izbiri imena *Pogledi*?

Ime *Pogledi* je nastalo julija lani, torej v času razpisa mesta in ministrstva za kulturo. Šlo je za delovni naslov, saj takrat ni bilo časa, da bi se temu vprašanju bolj posvetili. Zato tudi ni bilo mišljeno, da bo ime nujno ostalo. Pozneje smo razpravljali tudi o drugih imenih, na koncu pa se vseeno odločili za *Poglede*. Nekaterim je ime zelo všeč, drugim ne, tretji so ambivalentni. Sicer pa je tako z vsakim novim imenom te ali one publikacije, oddaje, institucije itn. Ime časopisa seveda ni nepomembno, a za uspeh časopisa pri bralcih najbrž ni bistveno.

Vsekakor pa beseda »pogledi« precej natančno zajema intenco novega časopisa. Sredi medijsko brbotajočega sveta informacij in mnenj nam morda še najbolj manjka prav distanciran, reflektiran, artikuliran, premišljen pogled na dogajanja in fenomene časa, ki ga živimo. Ta, bolj izostren pogled nam manjka veliko bolj, kot nam manjka ustrezen *razgled*, saj je prav medijski razgled danes bistveno obsežnejši kot kadar koli doslej, pa spet v svojih izostritvah in konkretnostih manj natančen, bolj površen, celo nezahteven. Novi štirinajstdnevnik si bo zato prizadeval izostriti pogled na izbrane teme s področja umetnosti, kulture, medijev in družbe (ne nujno vedno v tem vrstnem redu), vrednostno merilo tega izostrenega pogleda pa bo relevantnost. Gre nam za poglobljeno in koherentno pisanje, ki pa je obenem komunikativno in živahno. Ne gre nam ne za trdo teorijo ne za elitizem, ampak za avtorsko, slogovno, žurnalistično žlahtno in »še« v tem smislu za elitno pisanje. Sicer pa pogled, zajet v imenu časopisa, implicira tako tistega, ki piše, kot tistega, ki napisano prebira – poudarja torej posameznika in njegov pogled.

Kako definirate pojem kulturnega časnika in kakšna je njegova uredniška zasnova?

Najprej si je gotovo dobro odgovoriti na vprašanje, kaj nam sploh pomeni kultura. Če nam kultura pomeni predvsem odnos do sveta, odnos do drugega, radovednost glede različnih družbenih pojavov, konceptov in idej, ki vsaj na prvi pogled – spet sva pri besedi pogled – niso v ničemer usodni za vsakodnevno družbeno ekonomiko, so pa še kako pomembni za to, kako neka družba misli, vidi in presoja samo sebe, potem morda niti ne pretiravam, če rečem, da je za odnos, ko govorimo o večjem delu današnjega slovenskega medijskega prostora, vse bolj ne-odnos ali celo vse bolj tudi, če zaostrim, proti-odnos. Namen novega štirinajstdnevnik je v tem nezavidljivem kontekstu zelo ambiciozen: ne le resno, poglobljeno in relevantno pisati o kulturi, vseh vrsteh umetnosti in družbi, ne le polje družbenega ločiti od vsakodnevne politike in politizacije, ne le skušati razločiti središča od obrobja ... in z vsem tem misliti kulturo v širšem pomenu besede. Naša ambicija je večja: novi časopis ne želi le misliti kulture, ampak tudi sam postati kultura, biti njen sestavni in – v ustvarjalnem, odprtem, sproščnem in kritičnem dialogu – konstruktivni del. Želim postati prostor, v katerem bo družba lahko

komunicirala sama s sabo. Ta ambicija je botrovala tudi odgovoru na vprašanje, ali zasnovati kulturni štirinajstdnevnik v ožjem pomenu besede, torej kot časopis, namenjen izključno umetniški in kulturni produkciji, ali pa zajeti kulturo kot celoto življenja.

In vzori?

Vzori vsekakor obstajajo, tako tuji kot domači, a močnejše od njih so predvsem razlike. Prva gre na račun dejstva, da slovenski medijski prostor že desetletje nima časopisa, ki bi naslavljal za umetnost, kulturo in širša družbena vprašanja zainteresiranega in zahtevnejšega bralca. Še posebno po ukinitvi *Razgledov* na prelomu stoletij in kratkem dihu Delovega tedenskega kulturnika *Deloskop* je na področju splošnejšega kulturnega tiska nastala precejšnja praznina. Deloma jo zapolnjujejo sobotne priloge treh osrednjih časnikov, deloma pa tudi specializirane revije za literaturo, film, gledališče, glasbo, arhitekturo, humanistiko, zgodovino in nekatere splošnejše kulturne revije, ki pa žal neredno izhajajo. Tako strokovni tisk kot splošna kulturna periodika pa zaradi promocijske neambicioznosti (ta je seveda tudi posledica pomanjkanja sredstev) ter seveda zaradi svoje specializirane narave ostajata brana v ožjih krogih. Skupna naklada kakovostne slovenske periodike tako že nekaj let upada, s tem pa se manjša tudi krog bralcev. Seveda je tu vprašanje, ali je temu kriv razvoj spleta, spremenjene bralske navade predvsem pri mlajših generacijah ali ponudba sama. A ne glede na prave razloge za takšno stanje stvari ima slovenski kulturni tisk vse bolj omejene možnosti, da bi relevantno in potencialno polemično lahko odmevneje in formativno posegal v širši družbeni prostor. *Pogledi* bi te omejene možnosti radi ponovno odprli in razširili.

Ker časnik izhaja v imenu *Ljubljane - svetovne prestolnice knjige 2010*, bi bilo zanimivo slišati, kakšno mesto bo imela v njem knjiga, predvsem izvirna slovenska?

Knjigi bo v *Pogledih* namenjeno veliko pozornosti, in sicer v različnih vsebinskih sklopih. Najbrž se bo zdelo, da bo glede na druge umetniške sorodnice nekako privilegirana. Pa vendar z razlogom: prepričana sem, da je prav knjiga, naj bo slovenska ali tuja, leposlovna, humanistična ali družboslovna, tista, ki zna misliti vsa področja, ki jim bo novi štirinajstdnevnik namenjen. Ta področja zna kritično vrednotiti, pa tudi anticipirati. Knjiga je seveda samo eden izmed komunikacijskih medijev, pa vendar ji gre še danes, ko morda nepovrnljivo stopamo v digitalno dobo, mesto medija komunikacije, pa tudi mesto kulture par excellence. Njena velika sodobnost utegne biti zato prav v njeni provokativni staromodnosti: pisati o knjigah lahko pomeni knjigi tudi kaj avtorskega dodati, ji odpreti še druge dimenzije, napotiti bralca do naslednje knjige, filma, predstave, glasbe, razstave, pa seveda do iskanja različnih pogledov in odgovorov na (med)kulturne in druge fenomene sodobne družbe. Pomeni pa tudi na straneh časopisa odpreti teme za širšo razpravo, za

Foto: Jože Suhadolnik/DELO

Ženja Leiler, urednica težko pričakovanega kulturnega štirinajstdnevnik *Pogledi*, ki ga sofinancira Mestna občina Ljubljana v okviru *Ljubljane - svetovne prestolnice knjige 2010*.

soočanje različnih mnenj, konstruktivno polemiko in seveda kritično refleksijo.

Izvirna slovenska knjiga bo tu seveda imela posebno mesto, a spet: tudi zanjo bo veljal kriterij selektivnosti.

V času od izhajanja zadnjega Delovega kulturnega časnika do danes se je močno razmahnila urbana kulturna industrija, posledično pa tudi prevladala vizualnega mišljenja, ki predvsem pri mlajših generacijah spreminja bralne in formulativne navade in sposobnosti. Kako bo časnik temu – deloma tudi generacijskemu – toku sledil in kako bo hkrati ohranil stopnjo potrebne artikulacije tiskanega medija oz. koga vse želite pritegniti med svoje bralce?

To je pri vsem skupaj najbrž kar bistveno vprašanje. Na slovenskem medijskem trgu se v zadnjem poldrugem desetletju ni zares uveljavil noben nov časopisni projekt (morda z delno izjemo Dnevnikovega *Objektiva*), ki bi temeljil na resnih in kakovostno predstavljenih družbenih in kulturnih vsebinah. Obenem pa je bilo preteklo desetletje, kot rečeno, tudi obdobje, ko so se razmere na trgu tiskanih medijev alarmantno spremenile. Tu ne mislim le na padec naklad, s katerim se soočajo tiskani mediji po vsem svetu, ampak predvsem na izjemen razvoj elektronskih, še posebno spletnih medijev in možnosti, ki jih ti za snovalce in uporabnike – v dobrem in slabem – prinašajo. Zelo zahtevno vprašanje zato je, ali tako spremenjene razmere, v katerih čedalje več medijskih uporabnikov tudi časopise prebira predvsem na spletu (in to večinoma in za zdaj brezplačno!), sploh dopuščajo projekt, kot so *Pogledi*. Ne glede na subvencijo je namreč naša ambicija, da *Pogledi* časoma postanejo poslovno uspešen projekt. Kako torej v času, nenaklonjenem tiskanim medijem, še zlasti zahtevnejšemu tisku, pa tudi v jezikovno tako maloštevilni potencialni bralski publikli, zasnovati čim kakovostnejši kulturni štirinajstdnevnik – in preživeti.

lahko komunicirala sama s sabo«

štirinajstdnevniku *Pogledi*

Pogledi utegnejo biti glede na dogajanja na globalnem medijskem trgu eden zadnjih, če ne sploh zadnji tak tiskan projekt pri nas, zato ni vseeno, kaj se bo z njim zgodilo po triletnem obdobju javnega sofinanciranja. Ravno v teh dneh, ko uredniški koncept *Pogledov* polagoma konkretiziramo in se ukvarjamo z vsebino prve in naslednjih števil, zelo natančno razmišljamo tudi o tem. Nekaj odgovorov imamo, nimamo pa seveda odgovora, kako se bo trg obnašal v, denimo, naslednjem desetletnem obdobju, saj gre za področje, ki se dejansko izjemno hitro spreminja. Še več: trenutno industrija tiskanih medijev za temi novimi razmerami boj caplja, kot da bi jih ustvarjala ali vsaj usmerjala sebi v prid. Najtežja naloga pa bo gotovo k časopisu kot »tradicionalnemu« mediju pritegniti mlajše generacije, ki so že rasle z razvojem svetovnega spleta in ki – če sploh – konzumirajo po večini spletne in ne več tiskanih časopisov.

Kako se boste temu toku prilagodili?

Morda je na tem mestu treba reči še besedo o provokativno nesodobni prednosti tiskanega časopisa pred spletom kot vse hitreje razvijajočim se medijem, ki – v nasprotju s tiskanimi mediji – omogoča hitro in vsaj navidežno odprto dvostransko komunikacijo, pomembno za demokratično družbeno razpravo. To prednost vidimo predvsem v poskusu preiščene selekcije nepreglednega števila informacij in tem, ki jih danes naplavljajo mediji, še posebno spletni mediji. Prav ekstremna inflacija najrazličnejših informacij danes vse bolj potrebuje odgovor na vprašanje, kako se med informacijami sploh orientirati, kako jih razumeti, kako jih posredovati, predvsem pa, kako iz tistih, ki so pomembne, narediti družbeno debato. Danes je prav kakofonija kot da enakovrednih informacij in mnenj tista, ki ustvarja čedalje več komunikacijskih шумov, s tem pa se zlahka lahko sprevrže v sredstvo manipulacije in onemogočanja kritične refleksije. Internet je gotovo najbolj demokratičen medij, kar jih poznamo. Po svojem bistvu je globoko antiavtoritativen – vsaka informacija je kadarkoli in kjerkoli na voljo uporabnikom, in ti uporabniki lahko informacije tudi generirajo, ustvarjajo, jih komentirajo. Po drugi strani je časopis avtoritativen, saj nekaj ljudi za množico drugih iz nepreglednega polja informacij izbira, odbira, kombinira, komentira. A je zato tudi neprimerno odgovornejši. In najbrž je to tudi mesto, na katerem se bo odvijala prihodnja usoda resnih, ne nazadnje kulturnih časopisov.

Odgovor na krizo časopisnega trga, porojeno z neslutnim razvojem interneta in s strukturnimi medijskimi spremembami, utegne biti tako prav vrnitev k samemu bistvu žurnalizma: preiščena in odgovorna selekcija materiala, dobra raziskava, neodvisno mnenje, moč argumentov, dober jezik in – orientacija, vodenje bralca. Natanko ta »vrnitev« – ali drugače: vztrajanje pri postulatih kakovostnega žurnalizma – bo tudi skušala biti gonilo novega kulturnega štirinajstdnevnikarja.

Delo je glede na izrazita avtorska novinarska imena vsa desetletja izhajanja prva časopisna hiša. Sami ste Jurčičeva nagrajenka, med vami so pesniki, pisatelji, literarni teoretiki in zgodovinarji, filozofi, ljudje vedenja in sloga, zaradi katerih se je vsakodnevnemu branju Dela nemogoče odreči. Koga vse boste povabili iz

domače hiše in katera imena bodo stalni zunanji sodelavci?

Pogledi ne bodo imeli statusa kulturne priloge Dela, ampak bodo samostojen, od časnika Delo neodvisen časopis, čeprav mu bodo v promocijskem obdobju priloženi brezplačno. Kot nova edicija naše časopisne hiše pa bodo seveda vsebinska obogatitev naših dosedanjih izdaj. Hišni novinarji bodo s *Pogledi* gotovo sodelovali, ne bo pa to njihova »delovna obveznost«. Kot smo zapisali že v prijavi projekta, bomo poskušali oblikovati širši in fleksibilen uredniški svet, ki ga bodo sestavljali idejno in estetsko različni, obenem pa kompetentni avtorji in preiščevalci slovenskega, pa seveda širšega tukaj in zdaj, s katerimi bomo odpirali uredniške razprave o domačih in tujih kulturnih, umetniških in družbenih fenomenih, ki jih bo časopis nato osvetlil in kritično reflektiral. Na ta način bo zagotovljena nujna distanca do vseh centrov moči, ki jih tudi v slovenski kulturi (in družbi nasploh) ni malo, med drugim do pregovornega klanovstva teh ali onih ustvarjalnih skupin. Pestrosti obravnavanja kulturne problematike in kritične refleksije zato ne vidimo toliko v podpiranju »cvetenja sto cvetov«, ampak prej v relevantni selekciji in v relevantni avtorski besedi. To pa pomeni, da bo tudi krog avtorjev, ki jih bomo povabili k pisanju, precej širok.

Konkretno o imenih v tej fazi projekta še ne bi želela govoriti, lahko pa povem, da bo moj pomočnik in namestnik Boštjan Tadel, sicer urednik, dramatik, občasno tudi gledališki režiser, pa prvi urednik Delove priloge *Polet* z inovativno kulturno rubriko, v kateri se je uveljavila vrsta mlajših piscev. Kot zanimivost naj dodam še to, da je bil Tadel, sicer moj študijski kolega na primerjalni književnosti in filozofiji na ljubljanski Filozofski fakulteti, tudi avtor konkurenčnega, Mladinega projekta na razpisu za novi štirinajstdnevnik. Kot novinarka urednica bo pri *Pogledih* še odlična Delova novinarka Agata Tomažič. Vsi trije bomo majhno, a operativno jedro časopisa, ki pa bo, kot rečeno, nastajal tudi ob pomoči idej in predlogov uredniškega sveta.

Kako pa grafična oblika časnika sledi uredniškemu konceptu? Katero oblikovalsko ime podpisuje novi časnik? Je logotip že izdelan in kakšno sporočilo nosi?

Na to vprašanje zdaj še ne morem odgovoriti, smo pa zelo blizu dokončni odločitvi. Logotip mi je zelo všeč in je seveda v najtesnejši zvezi s pogledom oziroma pogledi. Lahko pa povem, da je moja želja v zvezi z oblikovanjem to, da bi bili *Pogledi* zmerno konservativno, prej asketsko kot baročno oblikovani, z lucidnimi in humorističnimi detajli. Podoba časopisa mora biti del njegove vsebine, zato bo tudi del likovnega urednika bistveno pomembnejše in bolj vsebinsko, kot smo morda tega – tako novinarji kot uredniki – vajeni. V sodelovanju s priznanim oblikovalcem Matevžem Medjo bo podoba *Pogledov* ukrojil likovni urednik Dela Ermin Mededović, ki je sicer tudi avtor izključno za Delo oblikovane tipografije.

Kako boste skrbeli za slogovno barvitost, zvrstno raznorodnost in jezikovno kulturo slovenščine v časniku, če drži, kot mi je bilo pred časom povedano, da je Delovim novinarjem priporočen seznam jezikovno nevtralnega besedišča kot

primerne norme publicistične jezikovne zvrsti? Boste osebne sloge avtorjev dopustili ali nemara celo gojili in o položaju slovenščine, ki posebej v znanosti, tekmujoči za karierna napredovanja z angloameriškimi besedili, tako rekoč izginja?

To, da bi bil Delovim novinarjem priporočen seznam jezikovno nevtralnega besedišča kot primerne norme publicistične jezikovne zvrsti, slišim prvič. Tudi nisem povsem prepričana, da razumem, kaj naj bi to – namreč jezikovno nevtralno besedišče – konkretno pomenilo. Vsekakor pa ne bi bilo slabo, če bi tudi v domačih novinarskih hišah poznali t. i. jezikovne oz. slogovne vodiče, kakršne ima, denimo, večina britanskih tiskanih medijev, ki da kaj nase. Vsebujejo več kot koristna priporočila, kako je treba razumljivo pisati, kaj je avtorski slog in kaj nepotreben jezikovni ekshibicionizem, ponujajo celo dolge sezname najpogostejših napak žurnalističnega pisanja itn. Ti vodiči so pisani zelo duhovito in plastično, tako da novinar, ki mu seveda je do jezikovne odličnosti svojega pisanja, hitro spozna, da so meje njegovega jezika prav lahko tudi meje njegovega sveta. To so, skratka, zelo uporabni nasveti, če ne že kar nekakšen jezikovni kodeks, ki ga morajo novinarji in publicisti, če pač želijo pisati, pri svojem delu spoštovati in upoštevati. Lepo bi bilo, če bi tudi slovenski žurnalizem poznal kaj takega. No, saj pravzaprav pozna: za Delo je podoben interni vodič nekoč napisal nekdanji vodja Delovih lektorjev Janez Sršen, sicer avtor jezikovnega priročnika *Jezik naš vsakdanji*, nekaj današnjih Delovih lektorjev se trudi z jezikovnimi nasveti na naši interni spletni strani. Žal pa že dolgo nihče ne zahteva od novinarjev in drugih piscev, da te nasvete dosledno upoštevajo. Skratka, britanski časopisi nimajo lektorjev, imajo pa jezikovne priročnike, skratka, določene jezikovne norme, ki jih morajo pač novinarji obvladati, v domačih medijih pa imamo kar precej lektorjev, pa veliko novinarjev, ki ... Odgovor na vaše vprašanje seveda je, da bo jezik ne le orodje, ampak po svoje tudi vsebina *Pogledov*. V tem smislu od vrhunskih avtorjev pričakujemo vrhunski, ne le slovnično, temveč tudi slogovno izdelan jezik.

Glede zvrstne raznorodnosti, po kateri sprašujete: predpostavlja jo že sam koncept časopisa, poskušali pa bomo tudi oživiti nekatere časopisne žanre, ki v zadnjih letih izginjajo.

Kdaj lahko pričakujemo izid prve številke, kakšen bo format, obseg, naklada in cena časnika?

Če bo vse po načrtih, bodo *Pogledi* šli v sredo, 7. aprila, na dvaintridesetih straneh formata Sobotne priloge in v nakladi približno 60 tisoč izvodov. V promocijskem obdobju, nekako do jeseni, bodo brezplačno priloženi redni izdaji Dela, dostopni pa bodo tudi kot samostojen časopis. Cenovno politiko, različne naročniške statuse in podobno Delove službe še analizirajo, zato vam cene časopisa še ne morem zaupati, bo pa ta različna, če bo šlo za naročnika Dela, ki bo želel prejemati tudi *Pogleda*, za naročnika samo *Pogledov* ali pa za nakup v kolportazi. Glede na višino subvencije in tudi visoko lastno investicijo je naš cilj to, da bodo *Pogledi* cenovno široko dostopni, vendar pa ne bodo brezplačni: to je gotovo eden od pogojev, da lahko o *Pogledih* sploh govorimo kot o poslovno uspešnem in zato trajnejšem projektu.

Ljubljanski razgledi

Kultura

Picasso in Clavé v Muzeju in galerijah mesta Ljubljane

Leto 2010 se je v Muzeju in galerijah mesta Ljubljane začelo s projektom, ki združuje razstavo dveh španskih mojstrov, vrhuncev evropske umetnosti 20. stoletja, Pabla Picassom in Antonijem Clavéjem. Dve razstavi na dveh prizoriščih, v Jakopičevi galeriji in v Turjaški palači, sovpadata z začetkom predsedovanja Španije Evropski uniji. Obe razstavi sta potekali pod pokroviteljstvom najvišjih političnih in kulturnih osebnosti Španije in Republike Slovenije ter Mestno občino Ljubljana. Dela za pregledno razstavo Clavéja so zbrana iz zasebnih zbirk, prav tako prihajajo dela Picassa iz zasebne zbirke Fetzler iz Nemčije. Za Ljubljano sta razstavi Clavéja in Picassa velik dogodek, saj v zadnjem obdobju nismo prirejali razstav velikih mojstrov 20. stoletja. Umetnika imata veliko skupnih točk, oba sta se ukvarjala z grafiko, ilustracijo, kolaži, mitologijo, figuraliko. Clavé je v razvoju slikarske izraznosti prešel v abstrakcijo ter nadrealizem, Picasso pa je ostajal bolj ali manj zvest motivom, ki jih na razstavi povezujemo z enotnim naslovom: Bikoborbe. Mit. Eros.

»Priprave in dogovori za obe razstavi so potekali skoraj celo leto, intenzivno pa zadnje štiri mesece,« pravi kustosinja razstave in avtorica spremnega kataloga **Metka Simončič**, ki je o pripravi tega dogodka povedala: »V izjemen užitek mi je bilo pripravljati razstavo grafik velikega mojstra Picassa. V projekt sem vložila mnogo truda in osebnega angažiranja, prek strokovne in poljudne literature sem spoznala Picassovo življenje in njegovo delo. V spremnem tekstu v katalogu, kjer sem opisala njegove ilustratorske cikluse, sem poskušala izluščiti tiste drobne okoliščine iz njegovega življenja, ki se odražajo v njegovem delu in delajo Picassa tako posebnega. Mnogo ljudi me sprašuje, kaj menim o Picassovem delu, tudi o tem, da so njegova pozna dela označena za manj kvalitetna od zgodnjih. Odgovarjam tako: Tudi sonce, kadar zahaja, še vedno ostaja sonce. Morda so nekatera dela v njegovem izjemno obširnem opusu res manj kvalitetna, toda še vedno ostajajo dela velikega Pabla Picassa.«

Razstava bo odprta do 4. aprila 2010, vsak dan od 10. do 18. ure, ob četrtek do 21. ure, vstopnina 6 evrov, 4 evre znižana vstopnina; ena vstopnica za obe razstavi (Antoni Clavé), družinska vstopnica 12 evrov, delavnice 5 evrov. Ob razstavi potekajo javna vodstva, družinski ogledi, kuharska delavnica Okus po Španiji, tiskamo s Picassom,

projekcije filmov: Življenje s Picassom (Surviving Picasso) r. James Ivory, Picasso (Le Mystère Picasso), r. Clouzot, cikel filmov Luisa Bunuela. Podrobne informacije na: www.picasso-clave.si.

Direktor Španskih borcev Iztok Kovač o vsebini novega kulturnega centra

V prenovljenem Domu Španskih borcev smo prvič v zgodovini slovenske kulture dobili prostor stalnega ansambla sodobnega plesa EnKnapGroup. Napovedali ste, da bo novi center kulture vključeval sodobne uprizoritvene in vizualne umetnosti, glasbo, literaturo, humanizem in program za otroke ter mladino, zato boste program izvajali skupaj z 22 partnerji. Po kakšnem ključu ste jih izbrali?

Pri izbiri partnerjev smo sledili žanrski pestrosti, ki jo je zahteval razpis MOL. Predvideval je opredelitev prireditvenih, produkcijsko-vadbenih ter izobraževalnih vsebin s področja uprizoritvenih, glasbenih, likovnih, folklornih in drugih umetniških praks. Drugi kriterij je bil seveda kakovost producenta in tradicija njegovega delovanja, saj smo se zavedali, da lahko le s kvalitetnim programom Španske borce ustrezno umestimo. Tretja točka orientacije pa je bila kvalitetna domača produkcija, ki v Ljubljani nima stalnega odra, si ga pa zasluži. Programska sinergija gre seveda z roko v roki s pestrostjo podizvajalcev in je, vsaj po mojem mnenju, izredno dobrodošla. Prihajalo bo do novih kreativnih sodelovanj, predvsem pa tudi do mešanja publike, ki se bo zvrstila v našem centru. Različni prireditveni prostori namreč omogočajo žanrsko različne dogodke, ki lahko potekajo sočasno. Pričakujemo, da se bo vzpostavil družaben in kreativni prostor, ki bo lahko plodno vplival na umetniško podobo prestolnice in celotne države. Usklajevanje programa bo nedvomno velik zalogaj, nikakor pa ne gre za nemogočo nalogo. Pomagali si bomo z izkušnjami, ki smo jih pridobili v dolgoletnem delovanju zavoda EN-KNAP, ekipo pa bomo dopolnili z novimi sodelavci, ki prihajajo z izkušnjami iz drugih velikih centrov (Ljubljanskega Cankarjevega doma, hamburške Hiše literature itd.). Zagotovo bo začetek težak, saj smo prostor prevzeli in začeli z adaptacijo šele lani avgusta, vendar predvidevamo, da bodo Španski borci lahko v polnosti delovali že spomladi.

Kaj vam je o občinstvu in o prostoru povedal maratonski kulturni program ob otvoritvi preurejenega Doma? Kakšno občinstvo si želite? Si boste pripadnost zagotavljali tudi z abonmajo ponudbo?

Odziv občinstva na maratonu nas je zelo prijetno presenetil, res pa je, da smo skrbno izbirali spored. Plesna nacionala,

predstavitve širokega kroga slovenskih plesalcev in koreografov, je pomembno nakazala glavno smer našega delovanja in zbudila zanimanje občinstva, ki ga zanima ples, zbora Kombinat in Perpetuum Jazzize sta pritegnila ljubitelje glasbe, raznovrstne odrske produkcije partnerjev pa navdušence nad gledališčem. Izvedeli smo, da obstaja radovedno občinstvo, ki si v Španskih borcih želi novih vsebin. Skozi daljše obdobje bi želeli nadgraditi odnos zaupanja ter vzpostaviti tudi abonmajo ponudbo, ki pa bo lahko zaživela šele v naslednji sezoni 2010/2011. Najverjetneje bomo ponudili različne tipe abonmajev, od plesno-gledališkega do abonmaja, kjer lahko vsak sam izbira prireditve različnih zvrsti.

Kako se vidite v ožjem okolju Most, kako v odnosu do drugih kulturnih ustanov, pa tudi v vseslovenskem kulturnem okrožju?

Že ob prijavi na razpis smo se povezali z različnimi ustanovami, ki delujejo v Mostah - Knjižnica Jožeta Mazovca, četrtna skupnost - prek Zveze kulturnih društev Ljubljana in Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti pa z vsemi društvi in posamezniki, ki delujejo na tem področju. Za sodelovanje se dogovarjamo tudi z Zvezo prijateljev mladine, saj menimo, da je vpetost centra v lokalno okolje izjemnega pomena. V ljubljanskem in slovenskem kulturnem prostoru si moramo šele ustvariti svoje mesto, a menim, da smo s svojimi programskimi usmeritvami dovolj posebni, da bomo našli svoje občinstvo.

Koliko bo v hiši produkcij, koliko pa vadbenega ustvarjalnega dela in družabnosti? Ste jo sami že posvojili kot svoj umetniški prostor?

Razgibanost prostora omogoča hkratno ustvarjanje in druženje. Tako lahko ob koncertu v Veliki dvorani potekajo tudi vaje v Plesnem studiu ter literarni večeri v Bralnici. Upamo, da bo gostinski prostor z Bralnico postal osrednji prostor druženja, ki se bo dogajalo tako v sklopu prireditve kot tudi v dopoldanskih in popoldanskih urah. Za EnKnapGroup so Španski borci z novim, sodobnim plesnim studiem že postali središče, kjer vsak dan vadimo.

Napovedali ste 40.000 obiskovalcev letno. Bo to dovolj, da se financirate sami?

Upamo, da bomo lahko dosegli število obiskovalcev, ki je bilo napovedano v razpisu, a tudi tako veliko število obiskovalcev ne bo omogočalo neodvisnega financiranja. Naša produkcija ni komercialna, saj v prvi vrsti sledimo najvišjim umetniškim standardom. Pristajanje na logiko dobička od prodanih vstopnic in komercialne bi center peljalo v smer, ki si ga ne želimo in, vsaj sodeč po razpisu, Mestna občina tudi ne. Dejstvo je, da noben od ljubljanskih kulturnih centrov, ki jih poznam podrobneje, ne more funkcionirati brez javnega denarja in

denarja sponzorjev in donatorjev. Enake vire skušamo pridobiti tudi mi. Koliko bomo pri tem uspešni, se bo pokazalo že v letu 2010, a energija in motivacija je vsekakor visoka.

Pa vaša vizija, kako bodo Španski borci dihali čez eno leto?

Želim si, da bi Španski borci postali kulturni center med Tromostovjem in Fužinami, ki bi ponujal različne umetniške zvrsti in ustvarjalcem nudil kvalitetne pogoje za ustvarjanje. Upam, da bosta kot prostor srečevanja zaživeli Internacionalna, galerijsko-gostinski prostor in Bralnica, ki bi postala koticček, odprt za bralce vseh starosti. Na kratko, Španski borci bodo postali prostor ustvarjalnega druženja na najvišji kvalitativni ravni za zelo pester spekter obiskovalcev.

Španski borci ponujajo bogat kulturni program za vse generacije. Vsak ponedeljek in sredo tam potekajo brezplačne likovne delavnice za otroke s Tino Drčar in Francem Avguštinom, enkrat mesečno so bralni krožki Berem, se učim, rastem, 16. 2. bo mogoče priti na glasbeno delavnico za ustvarjalce Raziskava-refleksija Tomaža Groma, 17. 2., 24. 2. je na sporedu plesna predstava Gledališče in Tango večer z Boštjanom Fajdigo, 19. 2. plesna predstava 10 min vzhodno in Swing žur, 21. 2. bo Regijsko srečanje folkornih skupin, 23. 2. otroška delavnica Narava pozimi, gostujoča Delavnica fizičnega gledališča (ZDA) in plesna predstava Gledališče, 24. 2. Leteče misli - filozofija za otroke, 25. 2. gledališka predstava Hodnik Šodr teatra, 26. 2. Swing žur, 27. 2. Behind the Secrets of Bellydance, 28. 2. Javna vaja s pevskim zborom Kombinat, 2. 3. plesna predstava Ukrep, 8. 3. Ženska pesem upora danes, 10. 3. še zadnji dan fotografske razstave Gib Mihe Frasa, 10. 3. Tango večeri in 12. 3. Swing žur.

Prodaja vstopnic v Informacijskem središču in na blagajni, odprti od PO-PE od 17. do 19. ure in ob SO od 9. do 11. ure ter uro pred prireditvami. T +386 (0)1 4306 770, +386 (0)1 4306 775, blagajna@spanskiborci.si. Nakup po telefonu: +386 (0)41 662 002 vsak delavnik med 9. in 15. uro. Nakup na spletu je enostaven in deluje 24 ur na dan na naslovu www.mojekarte.si. Vstopnice, kupljene prek spleta ali telefonske prodaje, prevzemite vsaj pol ure pred začetkom prireditve v informacijskem središču in na blagajni Španskih borcev.

Fotografije: Miha Fras

Otvoritev razstave Picassa v Mestnem muzeju in galerijah Ljubljana.

Otvoritev prenovljenih Španskih borcev. Levo: načelnik dr. Uroš Gril, desno: direktor Zoltan Kovács.

Otvoritev dveh novih oddelkov vrtca Jelka 21. januarja.

Praznovanje 50-letnice OŠ Hinka Smrekarja.

Vzgoja, izobraževanje, študij

S centralnim registrom vpisa otrok v vrtnice in novimi kriteriji bo dovolj prostora za vse otroke v Mestni občini Ljubljana

1. marca bodo mestni svetniki in svetnice odločali o pripravljenem predlogu uprave glede kriterijev za sprejem v vrtnice, po katerem bo z notnim vpisom otrok v vrtnice Mestne občine Ljubljana s pomočjo centralnega registra zagotovljen preglednejši postopek vpisa otrok ter hkrati popolna pravna varnost staršev pri obravnavanju in odločanju o vlogah za vpis otroka v vrtnice na območju MOL. Novi sistem je pravičen, saj bodo otroci sprejeti v vrtnice glede na predlagan konkretni vrtnice in število zbranih točk. Starši bodo lahko oddali le eno vlogo. Izbirali bodo lahko med dvema vrtnicema glede na njihove potrebe, omogočena bo tudi tretja izbira (katerega koli vrtnice v MOL). Sprememba kriterijev zdaj upošteva dolžino bivanja v MOL, socialni kriterij in neodvisen sistem točk ne glede na vrtnice. Če bodo starši zavrnili ponujeno prosto mesto v vrtnici, bodo po Zakonu o vrtnicah izbrisani s seznama čakajočih. Centralni register bo vseboval natančne podatke o prostih mestih in čakalnih listah, ker bodo vrtnice posodabljali podatke za lastno evidenco in načrtovanje prostih mest, oddelkov in kadrovske potrebe. Prosta mesta za I. in II. starostno obdobje so bila objavljena 10. februarja, vpis otrok bo potekal od 15. do 31. marca 2010, pogodbe pa bodo podpisovali od 15. do 29. junija.

Počastitve 50-letnice OŠ Hinka Smrekarja

Minulo leto je Osnovna šola Hinka Smrekarja praznovala svojo 50-letnico. V ta namen smo izvedli vrsto dejavnosti, ki so potekale od januarja pa vse do decembra 2009. Na likovnem in literarnem natečaju so sodelovali učenci od 1. do 9. razreda. Na likovnem področju so risali ilustracije na temo slovenskih pravljic, na literarnem pa so bili kreativni na temo *Moja šola diši*. Ker je Hinko Smrekar, po katerem nosi ime naša šola, narisal tarok karte, smo organizirali likovne delavnice, na katerih smo izdelovali svoje karte. Skozi skrivnosti dobre ilustracije nas je popeljal nekdanji učenec naše šole, uveljavljeni karikaturnist in ilustrator Adriano Janežič. Izdelane tarok karte smo tudi natisnili.

Na šoli smo gostili tudi druge nekdanje učence - uglednega fotografa Damijana Kocjančiča, balerino Ano Klačnjana in igralca Borisa Kosa. Raziskovali smo življenje in delo Hinka Smrekarja ter pri tem navezali stike s starejšimi občani. Obiskali smo dr. Nika Sadnikarja, čigar last je muzej v Kamniku, kjer je ohranjenih nekaj Smrekarjevih izvornikov. Poiskali

smo Smrekarjevo spominsko ploščo in dali Četrtni skupnosti Šiška pobudo za njeno obnovo. Posneli smo tudi film o Smrekarju. Dokaz za to, da niso športno aktivni samo učenci, temveč tudi njihovi starši, je tradicionalni turnir v malem nogometu. Tega so oktobra organizirali OŠ Hinka Smrekarja, Šolski sklad OŠ Hinka Smrekarja in Četrtna skupnost Šiška. Vsak pomemben jubilej pa je priložnost, da se vrnemo v preteklost, pregledamo prehojeno pot in se zazremo v prihodnost, zato smo izdali spominsko publikacijo ob 50-letnici. Ob tem smo povabili k sodelovanju tudi številne nekdanje sodelovalce naše šole.

Na Gospodarskem razstavišču smo na *Otroškem bazarju* predstavili Smrekarjeve dejavnosti, ki smo jih popestrili z ustvarjalnimi delavnicami. 30. septembra 2009 smo 50-letnico obeležili s slavnostno prireditvijo. Ta je bila poklon vsem, ki so kakorkoli sooblikovali in še oblikujejo našo šolo. S svojo udeležbo so nas počastili župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič, predstavnik Zavoda za šolstvo in šport Franc Zupančič, zunanji minister Samuel Žbogar, predstavniki Četrtnih skupnosti Šiška, mnogi nekdanji, nekateri že upokojeni učitelji in učiteljice, nekdanji učenci, starši sedanjih učencev ter drugi gostje. Decembra je na samostojnem koncertu svojo prvo zgoščenko predstavil naš otroški pevski zbor, slavnostno leto pa smo zaključili 17. decembra 2009, ko so se na Smrekarjevem odru zvrstile gledališke uprizoritve mladih igralcev s *Smrekarje*. O vseh dejavnostih, povezanih z obletnico, smo sproti poročali na naši spletni strani (<http://www.hinko-smrekar.si/default.aspx>). Z njimi smo dokazali bogastvo in znanje na številnih področjih. Zavedamo se današnje odgovornosti in dolžnosti, da nadaljujemo tradicijo naše šole.

Moja Dremelj Blažon

Srečanja 2010 v znamenju zvezd in vesolja

Na Gimnaziji Jožeta Plečnika Ljubljana so 23. januarja že enajsto leto zapored organizirali kulturno prireditev **Srečanja 2010** v počastitve obletnice Plečnikovega rojstva in hkrati odprli razstavi *Kopernik na Slovenskem* in *Moje zvezdarne*, ki ju je pripravil Boris Kham. Prva je bila jeseni na ogled v Narodni in univerzitetni knjižnici, druga pa jeseni v Tehniškem muzeju Slovenije, do 23. februarja 2010 pa bosta gostovali v avli tretjega nadstropja gimnazije. »Današnji večer je posvečen zvezdam in vesolju, saj ste tudi vsi vi poleg obeh razstav zvezd večera,« je svoj uvodni pozdrav začel ravnatelj gimnazije **Anton Grosek**, ki s ponosom nadaljuje tradicijo šole v čast velikemu mojstru arhitektu Plečniku. V njegov spomin bodo na gimnaziji letos sodelovanju z Mestno občino Ljubljana in Ministrstvom za šolstvo in šport na gimnaziji izvedli tudi obnovitvena dela; med drugim bodo uredili večnamensko jedilnico v kleti šole.

Kulturne prireditve se je udeležil tudi župan **Zoran Jankovič**, ki je v svojem pozdravnem nagovoru poudaril dve vrednoti mladih - tekmovalni duh in prijateljstvo, ki se medsebojno povezujeta, na kar starejši velikokrat pozabljamo. Spremljevalni kulturni program so z različnimi glasbenimi točkami in branjem literarnih odlomkov pripravili dijaki. Svoje delo in spomine na gimnazijska leta, ki so najbolj navdušili občinstvo, pa so predstavili tudi nekdanji gimnazijci: astronom in fizik **Boris Kham**, glasbenik **Igor Leonardi**, plesalka **Sinja Ožbolt** in pesnica **Maruša Krese**, ki se prireditve zaradi poti iz Venezuele osebno ni mogla udeležiti.

Večer je bil zaključek Plečnikovega tedna, v katerem so v prostorih gimnazije potekale različne prireditve, razprave in predstavitve. *Anja Frišek*

Možnost študija v tujini

Z evropsko neprofitno organizacijo Dream Foundation se je mogoče vpisati v skoraj 30 izobraževalnih ustanov po vsem svetu. Šole ponujajo več kot 1500 študijskih programov v angleškem jeziku. **Kriteriji za vpis** so podobni kriterijem za vpis na slovenske fakultete. **Študij je na nekaterih fakulteta (Danska) brezplačen**. Čeprav se **prijava za študij**, ki se začne jeseni 2010, **konča 10. marca 2010**, je program zastavljen **dolgoročno**. **Podrobnejši opis programa je na ogled na spletni strani <http://www.dreamfoundation.eu>**.

V sožitju

Zavod Pristan – nov pomočnik na domu v Ljubljani

Od lanskega decembra je za vse tiste, ki potrebujejo oskrbo, ne dobijo pa prostora v domu za starejše ali si tja ne želijo oditi, v Ljubljani poleg Zavoda za oskrbo na domu začel s socialnovarstveno oskrbo na domu tudi Zavod Pristan. Storitve zavodu kot koncesionarju subvencionira Mestna občina Ljubljana, gre pa za enega prvih zasebnih zavodov v Sloveniji, ki mu je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve podelilo dovoljenje za izvajanje pomoči družini na domu. Pristan je poleg Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana edini izvajalec pomoči družini na domu, ki mu MOL prek koncesijske pogodbe subvencionira storitve. V Ljubljani imajo svoje poslovne prostore na Ulici Gradnikove brigade 11. Strokovna delavka je dosegljiva po telefonu 031/ 764 645, kjer lahko v delovnem času med 8. in 16. uro dobite vse potrebne informacije o storitvi in se dogovorite za morebitni obisk. Pomoč je namenjena upravičencem, ki so stari nad 65 let in so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobni za samostojno življenje, osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu

duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu, druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij, kronični bolniki ali ljudje z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega Centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobni za samostojno življenje, hudo bolni otroci ali otroci s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki niso vključeni v organizirane oblike varstva.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca in obsega:

- osnovno gospodinjstvo pomoč (nakup živil, pripravo manjšega obroka, pomivanje uporabljene posode, čiščenje bivalnega in spalnega dela z odnašanjem smeti), pomoč pri vzdrževanju osebne higiene (pomoč pri oblačenju, menjava plenice, pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb, pomoč pri umivanju, kopanju, pomoč pri hranjenju, vzdrževanje in nega medicinskih pripomočkov) in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (spremljanje po nujnih opravkih, vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, obveščanje o stanju in potrebah upravičenca, priprava na institucionalno varstvo).

Uporabnik je po zakonu upravičen do največ 80 ur pomoči mesečno oz. največ 20 ur tedensko oz. največ 4 ure pomoči na dan med delavniki. Pomoč lahko uporabnik koristi vsak dan, tudi večkrat na dan, nekajkrat tedensko oziroma glede na potrebe. Čas izvajanja storitve socialne oskrbe na domu ni krajši od 30 minut, kar je najkrajša obračunska enota. Cena pomoči na domu v Mestni občini Ljubljana znaša 3,89 evra na uro za delovni dan, za nedeljsko delo 5,45 evra na uro, za praznično pa 5,84 evra na uro. V primeru, da je uporabnikovo finančno stanje tako, da storitve ne more plačevati, lahko pristojni Center za socialno delo izda odločbo o delni ali celotni oprostitvi plačila. V tem primeru potrebna sredstva zagotovi Mestna občina Ljubljana. Zavod Pristan zaposluje skladno s potrebami in bo v letu 2010 v Ljubljani zaposlil predvidoma 25 socialnih oskrbovalk. Trenutno v celoti zaposluje okoli 50 sodelavcev. Vse občane, ki potrebujejo tovrstno pomoč ali iščejo dodatne informacije, vabijo, da pokliče strokovno delavko

Foto: Miha Fras

Otvoritev kiparske razstave v Dnevnom centru za starejše na Povšetovi 1.

Foto: Tomaž Kavčič

Prostovoljni trnovski gasilci ob božičnih poplavih.

Foto: Tomaž Kavčič

Prostovoljna trnovska gasilka Irena Stopar, sodelavka Mestne uprave.

Foto: Rok Dovjak

Sodelavec Mestne uprave Marjan Pečan je 20. decembra že štiristotič daroval kri.

na telefonsko številko 031/ 764 645, kjer boste izvedeli vse podrobnosti o storitvi, ki lepša dneve starejšim in razbremenjuje svojece.

Kaj pa pravita oskrbovanca zavoda Pristan?

82-letna Anica Orehek, ki je po moževi smrti ostala v stanovanju sama, si po štirih padcih in 17 operacijah ne more več sama kuhati in poskrbeti za najnujnejše opravke zunaj doma. 35-letna negovalka Štefka a, ki je za delo pomoči na domu opravila poseben tečaj, ob delu tudi študira in ima v pogodbi zapisano, da od oskrbovanke ne sme sprejemati daril, je tako »pripravna za vsako delo«, da ji močno olajšuje življenje. Vsak torek pride k njej za dve uri in ji pomije kopalnico, obesi perilo, plača položnice, navije lase, prinese reči iz trgovine in podobo. Gospa Orehek je zelo zadovoljna je, da se na nekoga lahko tako zelo zanese.

75-letni Josip Gorupič težko bolan živi sam. Po dveh težkih operacijah in zastrupitvi si najbolj želi sveže skuhan hrane in gospa Štefka iz zavoda Pristan mu vsak delovni dan od ponedeljka do petka po njegovi izbiri nakupi vse potrebno, da mu lahko pripravi okusno kosilo. Samo to si želi, da bi lahko do konca skrbel zase, in gospa Štefka mu je s pripravljenimi dobrotami pri tem v dragoceno pomoč.

Starejšim prijazna Ljubljana - vsem prijazna Ljubljana

21. januarja je župan Zoran Jankovič obiskal Dnevni center aktivnosti za starejše na Povšetovi. V zahvalo, da se Ljubljana vidno spreminja na lepše tudi z njegovim delom, so upokojenke izdelale opus glinastih zmajčkov, ki so mu jih poklonile. Program v Dnevnom centru aktivnosti za starejše je namenjen širjenju socialne mreže posameznika. Pri tem upoštevajo pomen vseživljenjskega učenja. »V skupini, ki danes izdeluje kipe, ni akademskih kipark, so pa mojstrice s pomočjo mentorice Andreje Tomori dosegle stopnjo, da si upajo izdelke pokazati javnosti, tudi osebnosti, kot je župan Ljubljane. Samoaktivacija naših članov je korak naprej, ki ga ljudje naredijo, ko pridejo k nam,« je po dogodku navdušeno komentirala vodja Centra Jera Grobelnik.

»Ni čudno, da se meščani vračamo v center Ljubljane, saj je druženje, posebej ob koncu tedna, najprijetnejši dogodek. Članice tečaja keramike v Dnevnom centru aktivnosti za starejše (DCA) na Povšetovi se srečujemo

dvakrat tedensko. Zbiramo se tudi med vikendom v središču Ljubljane, kjer skupaj rojevamo ideje za nove projekte,« je nagovorila ena izmed članic župana Zorana Jankoviča, ko je na povabilo obiskal center. Upokojenke so združile ustvarjalni potencial in nastal je opus zmajčkov iz gline, ki so ga z veseljem in ponosom poklonile županu. S to gesto so se mu želele zahvaliti za vsa njegova prizadevanja za njihovo lepše življenje v upanju, da bo tako nadaljeval tudi v naslednjem mandatu. »Zmajčki so čudoviti,« je navdušen nad umetninami dejal župan ter nadaljeval, da bodo spomladi na Bregu skupaj z ostalimi umetniki razstavili vseh 20 kipcev, kasneje pa pripravili dobrodelno dražbo, ki jo bo vodil mestni svetnik Mitja Meršol. V sproščnem vzdušju je z upokojenki pokramljal, prisluhnil njihovim željam ter se poslovil, rekoč, da izkazuje globoko spoštovanje do starejših, da je starejšim prijazna Ljubljana vsem prijazna Ljubljana.

Staša Cafuta

Božične poplave v Ljubljani

Nesreča ne izbira ne dneva ne ure pa tudi praznikov ne pozna, bi lahko rekli ob zadnjih dogodkih med božičnimi prazniki. Po izkušnjah iz bližnje preteklosti se ob napovedih močnejšega in dolgotrajnejšega dežja gasilci pogosteje oziramo v nebo, spremljamo radarske slike padavin in pretoke rek ter zbiramo informacije s terena. Tako nas tudi napovedi vremenoslovcev o močnejšem in dolgotrajnejšem deževju med božičnimi prazniki niso ujele nepripravljene.

V četrtek, 24. decembra, dopoldan me je po telefonu poklicala dežurna uslužbenka Oddelka za zaščito in reševanje ter civilno obrambo MO Ljubljana, ki skrbi za načrtovanje, organizacijo, koordinacijo ter nadzor nad vsemi službami in aktivnostmi na področju zaščite in reševanja v mestu, mi posredovala aktualne informacije in operativna navodila. V času, ko so se meščanke in meščani pripravljali na božični večer, so odgovorni v mestu in gasilski službi izvajali priprave na možnost poplav oz. ukrepe ob stanju visokih voda. Vzpostavljen je bil štab v Gasilski brigadi Ljubljana, ki je sestavljen iz predstavnikov oddelka, vodij poklicnega in prostovoljnega dela Javne gasilske službe in mestnega štaba Civilne zaščite. Javnost je bila obveščena o preventivnih in možnih ukrepih in o tem, da občani lahko prevzamejo protipoplavne vreče. Uredili smo opazovanje vodostaja rek, polnili vreče in logistično oskrbeli sredstva za črpanje vode ter načrtovali aktivnosti za naslednji dan.

Tako smo tudi v našem prostovoljnem gasilskem društvu opravili pregled in pripravo dodatne opreme, obvestili prostovoljne gasilce in razporedili dežurstvo med prazniki ter nadzorovali vodostaj Malega grabna. Občanom smo po dežurnem telefonu svetovali, kako naj

zavarujejo svoje premoženje in kako naj ravnajo v primeru neposredne ogroženosti. Božični večer je bil za mnoge dolg in moker. Veliko občanov je to noč preživel na mostu čez Mali graben na Mokriški ulici. Podobno je bilo ob vodotokih na celotnem območju Mestne občine Ljubljana.

Na božični dan so bili člani našega društva na sedežu komunalnega podjetja KPL d.o.o., kjer smo občanom svetovali, kako se zavarovati s protipoplavnimi vrečami, in jih nalagali v vozila. Skupina skavtov je ob pomoči dežurnih delavcev še vedno pridno polnila vrečo za vrečo in jih zlagala na palete. Del naše skupine je neposredno obveščal prebivalce na območju Malega grabna pred pričakovanim poplavnim valom po navodilih poveljnika Javne gasilske službe in nadzoroval vodostaj na območju Četrte skupnosti Trnovo. Tako smo dan preživali delovno med našimi krajanji. Veseli so bili, da niso sami. Povsod smo bili deležni lepe besede in stiska rok. V prebivalcih še živi spomin na poplavo, ki jih je doletela nedolgo nazaj in ob kateri je bilo veliko hiš na Levarjevi ulici zalitih do višine oken.

Poplavni val na srečo tokrat ni prizadel južnega območja Ljubljane. Kmalu je izza oblakov posijalo še sonce in dežne kaplje so se razblinile. Na območju Šentjakoba pa je popoldne prestopila bregove reka Sava in gasilci iz PGD Podgorica-Šentjakob, Nadgorica, Tomačevo-Jarše, Stožice in Ježica so pod vodstvom sektorskega poveljnika s pomočjo protipoplavnih vreč uspešno zavarovali pred vodo nekaj hiš. V naslednjih dneh so gasilci na območjih ob vodotokih izčrpali še nekaj kleti, tako na primer v Zadobrovi, ko je podtalnica tako narasla, da je voda pritekla v prostore.

Tako lahko zapišem, da božične poplave v našem mestu niso povzročile večje škode ali vzele kakega življenja, kot so to napovedovali v medijih. Pa vendarle se velja v prihodnje bolj zamisliti, kaj in kako lahko občani storimo sami, da preprečimo ali pa vsaj omilimo posledice poplav ter obvarujemo življenje sebi ali sosedu. Z mislijo na praznik sem se zavedel, kako lep praznični dan smo preživali med našimi krajanji in koliko hvaležnosti smo bili deležni *Tomaž Kavčič, poveljnik Prostovoljnega gasilskega društva Ljubljana Trnovo*

Prostovoljna gasilka Irena Stopar

Med prostovoljnimi gasilci v času božičnih praznikov v Trnovem je bila tudi Irena Stopar, višja svetovalka v Službi za javna naročila Mestne uprave, ki je najsrečnejša, kadar lahko pomaga drugim. Strahu ne pozna, zdravje in moč, ki ju izžareva, so ji priznali tudi na tečaju, ko je zadostila pogoju, da je »psihofizično in zdravstveno sposobna opravljati operativne naloge gasilstva«. Pri svojem delu se tako kot njeni moški kolegi srečuje z vročino, mrzom, mokroto in umazanijo, velikokrat pa tudi z nevarnostjo. »Marsikdo ugotovi, da to delo ni za vsakogar, ampak meni možnost, da smem

biti v pomoč, pomeni največ v življenju.« Mogoče se tako zahvaljuje svoje babici, ki jo je naučila, da je smisel življenja v razdajanju. »Potrebni so pogum, predanost in želja po novih spretnostih, sposobnost moras biti sprejemati nove, raznolike izzive in biti pripravljen na skupinsko delo,« pravi in nam zaupa, da so ji pravkar dodelili tudi vodenje skupine gasilk. »Ker smo v obdobju kapitalizma, je potrebno vedeti, da prostovoljno gasilstvo ni plačano z denarjem, ampak z občutkom koristnosti,« pojasni svojo brezmejno pripadnost gasilskemu poklicu. Njen prosti čas, energija in dobra volja so tako na pravem mestu.

Marjan Pečan: življenje kot darovanje

Sodelavec Mestne uprave Marjan Pečan je 20. decembra že štiristotič daroval kri, tokrat v akciji Rdečega križa, ki je darovalec pozival zaradi izpraznjenih zalog, saj je bilo v času viroz manj možnosti za darovanje. Za svoje plemenito življenje, ki ga Marjan Pečan na vsakem koraku udejanja kot pomoč soljudem, ljubeznivost do vsakogar in vseskozi idealistično prizadevanje za pravičnejši svet, je leta 2008 prejel ugledno nagrado glavnega mesta Ljubljane. Marjan Pečan, ki je darovalec že 38 let, v tem plemenitem odnosu do življenja sledi svoji materi, po njegovi poti pa stopa tudi njegov 32-letni sin. Po številu darovanih krvi je Marjan Pečan med 65.000 stalnimi darovalci prvak, zato so časniki o tem poročali kot »novem slovenskem rekordu«.

Veliko majhnega za veliko dobrega

S to mislijo Rdeči križ Slovenije vabi darovalce, da se udeležite ene izmed krvodajalskih akcij, ki bo v Ljubljani 17. februarja na Zavodu RS za transfuzijsko medicino. Sicer pa lahko v Ljubljani darujete kri prav **vsak delovni dan na Zavodu RS za transfuzijsko medicino**, Šlajmerjeva 6, **od 7. do 15. ure, ob sredah pa do 17. ure.**

Ciklus delavnic in svetovanje po metodi celostne psihosomatike

Mednarodna akademija duhovnih znanosti vabi na ciklus pri nas pionirskih dvodnevnih tematskih delavnic celostne psihosomatike, ki bodo potekale 20. in 21. februarja, 6. in 7. marca, 27. in 28. marca, 10. in 11. aprila ter 8. in 9. maja na Valjahunovi 11 za Festivalno dvorano. Sodelavci Akademije nudijo tudi individualno svetovanje po tej metodi po vnaprejšnji najavi na telefon 01/ 53 48 004 ali na e-naslov: devapuja.rasika@gmail.com.

Film o Brunu Groeningu

V hotelu M Ljubljana na Derčevi 4 bo 21. februarja in 21. marca 2010 projekcija dokumentarnega filma *Fenomen Bruno*

Foto: Dunja Wedam

Gradnja Mesarskega mostu lepo napreduje.

Foto: Dunja Wedam

Začasno parkirišče na prostoru Nuk 2 ima 180 parkirišč.

Foto: arhiv Civitas Elan

Novi kolesarski koordinator Janez Bertonec.

Foto: Miha Fras

Brezplačni računalniški tečaj za starejše na novem sedežu ČS Trnovo.

Groening, ki z izpovedmi živečih prič poroča o dogajanju med letoma 1949 in 1959, ko je v težkem povojnem času prišlo do množičnih ozdravitev in drugih pomoči ljudem v stiski. Predvajanje filma, ki traja od 14. do 20. ure z dvema odmoroma organizira Društvo Krog prijateljev Bruna Groeninga, ki se financira s prostovoljnimi prispevki. Kontakt: Majda, gsm: 041/ 777 128. Vstop prost.

Predavanja Holozofskega društva Slovenije

Holozofsko društvo Slovenije vabi na dve predavanji: *Začnimo svoje notranje potovanje*, ki bo 1. marca, in na predavanje *Kdo sem? Od kod prihajam? Kam grem?*, ki bo 24. marca. Predavanja bosta obakrat ob 19. uri v Meditacijskem centru na Slomškovi 7 v Ljubljani. Vstop prost.

Četrtna skupnosti

Brezplačni računalniški tečaji za starejše

V zadnjem tednu februarja se bo na sedežih štirih četrtinskih skupnosti začel pomladanski cikel četrte zaporedne sezone brezplačnih računalniških tečajev za starejše upokojene prebivalce MOL. Za njihovo izvedbo bo občina tudi letos namenila 130.000 evrov. Ta hvalevredna mestna akcija računalniškega opismenjevanja starejših je naletela na izredno velik odziv. Tečaji se bodo najprej začeli v tistih lokalnih okoljih, kjer je bilo največ prijavljenih in kjer še od lani niso vsi prišli na vrsto. Za njimi pa pridejo na vrsto prijavitelji v drugih šestih četrtinskih skupnostih, pozneje še v preostalih. Rok za prijave zainteresiranih za te tečaje ni omejen, kar praktično pomeni, da jih na sedežih četrtinskih skupnosti zbirajo še naprej.

Uspesabljanje starejših poteka v obliki 35-urnih **začetnih tečajev** osnovne uporabe računalniških programov in 30-urnih **nadaljevalnih tečajev**, v skupinah po deset tečajnikov trikrat na teden v dopoldanskem ali popoldanskem času. Tečajniki se v začetnem tečaju naučijo prvih korakov z računalnikom, seznanijo se z operacijskim sistemom Windows in programom Word, uporabo interneta in elektronske pošte, v nadaljevalnih pa nadgradijo pridobljeno znanje Worda, interneta in elektronske pošte ter se seznanijo z osnovami urejevalnika preglednice Excel ter spoznajo osnove urejanja digitalne fotografije.

Ve urednice osebno obvestimo deset dni pred začetkom tečaja. Prijavite se lahko na sedežih četrtinskih skupnosti MOL ali v Službi za lokalno samoupravo pri Vesni Bolle, tel. 01/ 306 48 62. Vabljeni!

Uprava

Kolesarji imajo zdaj v Mestni upravi svojega zastopnika
Nekatera razvita kolesarska mesta po Evropi imajo posebnega zastopnika, ki se ukvarja s kolesarsko problematiko, konec lanskega leta pa je tudi Ljubljana dobila koordinatorja za kolesarjenje v Mestni občini Ljubljana Janeza Bertonec. Deluje v sklopu evropskega projekta za čistejši in boljši promet CIVITAS ELAN in je zadolžen za izboljšanje razmer za kolesarjenje v Ljubljani.

Prenos dobrih izkušenj iz evropskih mest v Ljubljano

Na več kolesarskih delavnicah, ki jih je pripravila skupina partnerjev projekta CIVITAS ELAN, se je izkazalo, da Ljubljana spada med mesta s povprečno ocenjenim stanjem kolesarske politike. »Glavna naloga koordinatorja je med drugim skrb za to, da so potrebe kolesarjev ustrezno zastopane v prometni strategiji mesta in da se dobra praksa iz kolesarsko razvitih evropskih mest uveljavi tudi v Ljubljani,« pravi novi koordinator.

Poleg načrtovalskih in strateških nalog je po njegovih besedah pomemben reden nadzor nad stanjem in vzdrževanjem kolesarske infrastrukture tudi na terenu, prepoznavanje nevarnih točk in redno opozarjanje na napake. Tako bo koordinator že v začetku sodeloval pri posameznih infrastrukturnih posegih in imel vpogled v pripravo projektne dokumentacije ter tako sproti opozarjal na morebitne nepravilnosti ter priporočil izboljšave.

Za dobre rezultate je pomembno sodelovanje

Koordinator bo tesno sodeloval z vsemi oddelki uprave, ki se ukvarjajo s prometno politiko in infrastrukturo, prav tako pa tudi z javnostjo, z različnimi (nevladnimi) organizacijami in društvi z vseh področij, povezanih s kolesarjenjem (promet, okolje, zdravje, šport, turizem) kot izobraževalnimi ustanovami, gospodarskimi družbami in mediji. Tovrstne dejavnosti se dogajajo že v okviru *Kolesarske platforme mesta Ljubljane* in njene celovite kolesarske strategije, ki je del projekta CIVITAS ELAN. Koordinator Janez Bertonec, ki je bil do nedavna predsednik Ljubljanske kolesarske mreže (LKM), v svojem delu vidi nadaljevanje dejavnosti tega društva, ki je leta 1990 pod vodstvom Sama Kuščarja opravila pionirsko delo na področju opozarjanja mestnih oblasti na pomanjkljivo obravnavanje kolesarjev. »Ključna sprememba v prenosu moje vloge z LKM na Mestno občino Ljubljana je v tem, da bodo zdaj kolesarska združenja kritizirala mene, vendar v tem vidim kvečjemu napredek. Zdaj bomo želje in kritike uporabnikov spremljali znotraj uprave in se z njimi tudi spopadli, čeprav bo včasih težko razložiti, da se nekaterih stvari

ne da rešiti takoj,« je dejal.

Kljub optimističnim pričakovanjem, da bo koordinator za kolesarjenje odpravil številne kolesarske »preglavice«, to očitno ne bo lahka naloga. »Pred nami je še en težak cilj: povečanje deleža s kolesom opravljenih poti vsaj za 20 odstotkov v naslednjih dveh letih. Letos pričakujemo tudi uresničitev projekta Mestno kolo, kar bo zgodovinski premik,« je opisal in zaključil, da se bo z vsem tem Ljubljana povzdignila na raven visoko razvitih kolesarskih mest, kot so Amsterdam, København, Pariz in Barcelona.

Podžupan prof. Janez Koželj: »Že več let sem si prizadeval, da bi mesto dobilo koordinatorja za kolesarstvo, ki bi se ukvarjal izključno in sistematično z izvajanjem strategije kolesarjenja v Mestni občini Ljubljana. Samo na ta način bi lahko hitreje in bolj učinkovito širili mrežo kolesarskih stez in skrbno urejali površine za kolesarje, kar je poleg urejanja površin za pešce najpomembnejši del trajnostne mobilnosti.«

Peter Skušek, vodja Odseka za promet Oddelka za gospodarske javne službe in promet: »Za sodelovanje s koordinatorjem za kolesarjenje smo odprti, pričakujemo tudi tesno medoddelčno sodelovanje z namenom, da kar najuspešneje in najhitreje dosežemo rešitev znanih problemov na področju prometa v občini in da preobrnemo sedanji trend naraščanja osebne motorne prometa v korist mestnega javnega prometa in alternativnih oblik mobilnosti, kot sta hoja in kolesarjenje.«

Nataša Jazbinšek Seršen, Oddelek za varovanje okolja: »Spodbujanje kolesarjenja ter strokovno in kontinuirano delo na tem področju sta pomembna ne le z vidika izvajanja trajnostne prometne politike in pozitivnega vpliva na okolje, ampak tudi z vidika spreminjanja navad ljudi in njihovega dojemanja kolesarjenja kot enakovrednega drugim načinom premikanja po mestu.«

Vita Kotic

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-12-17.

Župan

Ponovno visoko zaupanje meščank in meščanov županu

Med 10. in 18. decembrom 2009 je na anketi o zadovoljstvu z delom župana Zorana Jankovića, ki jo je izvedla agencija Ninamedia, po tretjem letu mandata odgovorilo 1667 Ljubljančank in Ljubljančanov in mu že tretjič izrazilo visoko, 83,4-odstotno podporo. S to oceno so prebivalci prestolnice županu prisodili izplačilo celotne plače, ki jo je v začetku leta 2009 dal zamrzniti. Odstotek plače, ki predstavlja delež Ljubljančank in Ljubljančanov, ki zadovoljstva z županovim delom niso izrazili – anketa je pokazala, da ta znaša 15,4 odstotka vprašanih, 1,3 odstotka pa se ni opredelilo – župan namenja v dobrodelne namene.

71,5 odstotka vprašanih je županu svetovalo, da na letošnjih lokalnih volitvah ponovno kandidira za župana slovenske prestolnice. Velika večina meščank in meščanov (71,2 odstotka) tudi po tretjem letu mandata ponovno meni, da ima Ljubljana tokrat najboljšega župana po osamosvojitvi Slovenije. 72,7 odstotka vprašanih meni, da župan kljub nekaterim odločitvam, s katerimi se nekateri posamezniki ali skupine ne strinjajo, gledano v celoti, deluje v korist Ljubljančanov. Med največje pridobitve v prvem triletnem obdobju štejejo 67 novih oddelkov vrtcev, 969 novih neprofitnih najemnih stanovanj, Center starejših Trnovo, 25 hektarjev novih parkov, ureditev območja za pešce v središču Ljubljane, ureditev nabrežij Ljubljane in Center urbane kulture Kino Šiška.

Skoraj polovica vprašanih (46,6 odstotka) meni, da 16 milijonov evrov, kolikor jih vlada namenila Ljubljani po Zakonu o glavnem mestu ni dovolj, saj je bilo po Zakonu o financiranju občin, sprejetem v prejšnji vladi, Ljubljani vsako leto odvzetih 56,7 milijona evrov. Večina (81,8 odstotka) vprašanih se je zavzela za zunajodno poravnavo sporov med Mestno občino in Vlado ter za prenos 400 stanovanj republiškega stanovanjskega sklada na Javni sklad Mestne občine Ljubljana (81,8 odstotka).

Povabilo župana Zorana Jankovića na dneve odprtih vrat v Mestni hiši

Župan Zoran Janković ostaja odprt za predloge, pobude in morebitne težave Ljubljančank in Ljubljančanov. Tako ste vsi, ki vam ni vseeno za naše mesto, **vsak prvi torek v mesecu dobrodošli na dnevu odprtih vrat**, ko je župan na voljo med 14. in 17. uro v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1. Župan je dosegljiv tudi na elektronskem naslovu zoran.jankovic@ljubljana.si. Pisma z vprašanji županu ali Mestni upravi lahko naslovite tudi na **Glasilo Ljubljana, Mestna občina Ljubljana, Dalmatinova 1, Ljubljana in Službo za pobude in pritožbe občanov, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, Ljubljana**.

Nove prometne ureditve za postopno spreminjanje potovalnih navad

Če polno zasedena parkirišča, premajhna prometna pretočnost in parkiranje na zelenicah v stanovanjskih naseljih za zdaj kažejo težko obvladljivo stanje ljubljanskega prometa, pa vrsta potez prometne politike že nakazuje nove čase. O tem pripoveduje vodja Odseka za promet na Oddelku za gospodarske javne službe in promet Peter Skušek.

Po zapori mestnega središča in gradnji parkirne hiše pod Kongresnim trgom je prišlo v središču mesta do nove prometne ureditve z enosmernimi cestami in dodatnimi 1200 parkirišči. Se je ta odločitev pokazala kot uspešna?

Za enosmerno ureditev potrebujemo najmanj dve vzporedni ulici. Ljubljana žal ni povsod tako urejena, da bi imela toliko vzporednih ulic, po katerih bi lahko speljali enosmerni promet izmenoma, ampak so nekatere ureditve zlasti v starem mestnem jedru takšne, da tega ne omogočajo najbolje. Kljub temu je dobro urejeno območje Mirja, več težav pa se je pokazalo na Prulah, kjer dejansko primanjkuje vzporednih ulic in se je promet razširil na širše območje, ni pa tako intenziven. Razmere spremljamo in iščemo najprimernejšo rešitev.

Uprava območja enosmerne prometa širi tudi v druge dele Ljubljane. Kam vse?

Tudi na področju Bežigrada 1 smo bili precej uspešni, to je med železniško progo in Ulico Bežigrad, pa med Parmovo in Dunajsko. Področje Bežigrada 4, kjer smo tik pred koncem lanskega leta prav tako uvedli enosmerni promet, pa je za zdaj še v fazi preizkušanja in kaže, da se bo tudi dobro obneslo. Na vrsti pa so še območja Bežigrad 5, Bežigrad 3 in Bežigrad 2. Delamo tudi v drugih predelih mesta: v Mostah, na Kodeljevem in na delu Centra med železnico ter Zaloško cesto. Severni del Kodeljevega še ni povsem dokončan, a je prav tako uspel. Naslednja faza je južni del Kodeljevega, nadaljevali bomo po posameznih območjih v Rožni dolini, v Trnovem, na Viču in v Spodnji Šiški.

Kakšni pa so odzivi stanovalcev na prometno novo urejenih območjih?

Ureditev je dobro sprejeta, saj so stanovalci pridobili nove parkirne prostore. Tudi prej so tam ponekod že parkirali, vendar je to pomenilo oviro v prometu. Zdaj je tudi pretočnost bistveno večja. Na tistih dolgih linijah, ki bi lahko postale tranzitne ali pomožne tranzitne prometnice, smo enosmernost uredili

tako, da je polovica ceste urejena v eno smer, druga pa v drugo, tako da prevoznost ni možna, ampak je promet speljan po zanki. Tiste ceste, ki nimajo take možnosti, da bi sploh postale enosmerne, se pravi slepe ulice, pa so ostale dvosmerne. Poleg tako pridobljenih okoli 1200 parkirnih mest je v načrtu še nadaljnjih 3000 parkirišč, ki bodo zdaj pod parkirnim režimom. Odziv je bil stodontno pozitiven na območju Bežigrada 1 za Delovo stolpnico, zadovoljni so tudi na območju Mirja, na območju Prul je nekaj težav, ki jih poznamo in odpravljamo; tam je predvidena ureditev desnega brega Ljubljanice v smeri toka reke, se pravi Grudnovega nabrežja in Prul, kjer naj bi ob prestavitvi Mrtvaškega mostu uredili promenado. Ob ureditvi, ki je v načrtu letos, naj bi se spremenil tudi parkirni režim. Enosmernost ulice bi ostala, dobili pa bi dovolj prostora za kolesarje v nasprotno smer. Za stanovalce je to ugodno, ker imajo možnost pridobiti dovolilnice za parkiranje na vozišču, ne da bi bila vsa parkirna mesta zasedena z naključnimi obiskovalci Ljubljane in s tistimi, ki prihajajo na delo.

Povečano število parkirišč znotraj mesta najbrž ni zadovoljiva rešitev za 130.000 avtomobilov, ki dnevno pripeljejo v Ljubljano?

Zagotovo ne. Parkirnega prostora je še vedno premalo, zato je za letos v programu povečanje parkirišč parkiraj in se presedi (P+R): eno je na Rudniku, drugo je za junij predvideno ob stadionu v Stožicah, tretje pa na Barjanski cesti. V središču mesta pa probleme parkiranja do začetka gradnje nove univerzitetne knjižnice rešuje parkirišče na območju Nuka 2, že jeseni pa tudi nova parkirna hiša pod Kongresnim trgom. Ob dobrem odzivu občanov bi bili lahko rešeni tudi problemi parkiranja v drugih četrtih skupnostih.

Kje pa je bilo največ težav z urejanjem enosmerne prometa?

Še največ težav smo imeli na območju Kodeljevega, vendar ne zaradi stanovalcev, ampak zato, ker je hkrati,

ko smo urejali enosmerni promet, potekala prenova kanalizacije in so bile nekatere ulice v celoti zaprte, zato smo se tam sproti prilagajali razmeram in mislim, da so zdaj vsi zadovoljni. Majhne napake, ki se vedno lahko pojavijo in se še odkrivajo, rešujemo sproti. Stanovalce in uporabnike prosimo, da nam to javljajo po telefonu ali prek spletne strani Mestne občine Ljubljana za pobude in pripombe občanov.

Ali zapora mestnega središča in urejanje kolesarskega prometa privablja v mesto več kolesarjev kot prej?

Kolesarje stalno spremljamo na sedmih merilnih točkah, medtem ko občasno štejemo promet tudi na križiščih, kjer pa le izjemoma zajemamo kolesarje. Posebne števe za kolesarje imamo na preseku Dunajske ceste (pri stolpnici Dela), na preseku Celovške ceste (pri Pivovarni Union), na preseku Kajuhove (pri Toplarni) in na Drenikovi ulici pri podvozu. Odkar smo začeli s štetjem in se je intenzivneje začelo spodbujanje kolesarjenja, je bilo na preseku Dunajske, ki je prometno najbolj obremenjena, v idealnem dnevu sredi poletja, ko ljudje še niso na dopustih, 400 kolesarjev na dan, zdaj pa jih na tem mestu naštejemo tudi do 4000. To je velik uspeh, čeprav je res, da od tu dalje kolesarski promet ne narašča bistveno. Opažamo namreč, da se je kolesarjenje razpršilo po celotnem mestu in da se je kolesarska sezona raztegnila tudi na večji del zime.

Čemu pripisujete desetkratno povečanje voženj s kolesom?

Deloma gre za zavestno okolju prijazno preusmeritev, deloma pa za spoznanje, da smo na kolesu neprimerno bolj mobilni. Temu se v upravi prilagajamo z vsakoletnim povečevanjem namestitve kolesarskih stojal, ki trenutno lahko sprejmejo od 7000 do 8000 koles, vsako leto pa jih precej postavimo na novo; tako smo npr. lani postavili 100 novih stojal za 200 koles. Poleg mestnih postavljajo stojala tudi lokali, tako da je možnost parkiranja koles še večja. Letos je v načrtu tudi stalna izposojevalnica 200 mestnih koles na 20 lokacijah. Na področju kolesarstva nam manjka

še več promocije, sicer pa je tehnično veliko narejenega. Lani smo začeli z urejanjem krožne kolesarske poti okoli Rožnika, letos z največjim veseljem to nadaljujemo od Tivolija v smeri proti Živalskemu vrtu. Čim prej želimo urediti kontinuirano sprehajalno kolesarsko pot okoli celotnega Rožnika, drugo rekreativno pot pa načrtujemo ob Savi, od Broda pa do Zaloga, 11 kilometrov in več, ves čas ob brežini reke Save, ki povezuje Polhograjske dolomite in Janško hribovje. Ker je to velik zalogaj, bomo z delom začeli po odsekih: prvi odsek bo urejen še letos med Črnučami in Tomačevim. Med kolesarskimi stezami so seveda bolj pomembne migracijske, ki jih uporabljamo vsakodnevno. Črne točke odpravljamo in steze podaljšujemo, tako bo urejen Šmartinski podhod pri nekdanji tovarni Zmaj, urejena bo manjkajoča kolesarska steza na koncu Fužin ob Chengdujski ulici, medtem ko smo lani uredili stezo prek savskega mostu pa do gostilne Rogovilc.

Na Bregu je prva senzorna pot za slepe v Sloveniji. Gre za vzdolžno zbrzdano 20-centimetrovsko linijo ob Ljubljani, ki jo pešec lahko začuti s čevljem. Take in podobne oblike bodo uporabljene tudi na asfaltiranih cestah, kamor je mogoče nanesti posebno plastiko, ki je taktilna, kontrastno vidna in primerna za vzdrževanje. 600 metrov take poti bo urejene tudi pri Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije do Groharjeve ulice. Na semaforiziranih križiščih bodo urejene tudi taktilne oznake. Že zdaj tipke na semaforjih oddajajo zvočne signale, nekatere pa tudi taktilne. Označevanje je del programa Mesta po meri invalidov.

Cena vzdolžnega parkiranja na enosmerne ulicah ob vozišču je 60 centov na uro v Centru, zunaj Centra, kjer zaenkrat še ni parkomatov, pa bo 30 centov na uro. Stanovalci imajo pravico bodisi v mestnem središču bodisi zunaj središča pridobiti letno dovolilnico za ceno 100 evrov na leto, seveda pod pogojem, da so lastniki stanovanja, ter z omejitvijo na eno dovolilnico na stanovanje.

— Dvosmerna cesta — Enosmerna cesta — Območje umirjenega prometa
 ▶ Smer vožnje ◻ Semaforizi, križišče (obstoječe) ◻ Semaforiz. križišče (predlagano)

— Dvosmerna cesta — Enosmerna cesta — Območje umirjenega prometa
 ▶ Smer vožnje ◻ Semaforizi, križišče (obstoječe) ◻ Semaforiz. križišče (predlagano)

— Dvosmerna cesta — Enosmerna cesta — Območje umirjenega prometa
 ▶ Smer vožnje ◻ Semaforizi, križišče (obstoječe) ◻ Semaforiz. križišče (predlagano)

● **Zdravstvo in socialno varstvo: Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 20 10; **Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 91 82; **Klinični center:** tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 080 12 34; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan-skupina.hisa@guest.arnes.si; **Klepetalnica za starše pri Dijaškem domu Poljane** (pon., tor. in čet. od 14. do 15. ure): tel.: (01) 300 31 34 ali e-naslov: lidija.vranesic@guest.arnes.si; **Pravnoinformacijska pisarna Sveta za varstvo pravic najemnikov stanovanj MOL**, Tavčarjeva 3 (tor. in čet. od 18. do 19.30 ure): tel.: (01) 431 23 24; **SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja:** 080 11 55 ● **SOS telefon** je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke – žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje. Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01 / 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhim – žrtvam nasilja. ● **ROZA ALARM!** Prijavite homofobno diskriminacijo in nasilje prek spletne prijave na naslovu [www.ljudmila.org/lesbo/ alarm](http://www.ljudmila.org/lesbo/alarm). Namenjena je prijavam, obveščanju in poročanju o nasilju, zlorabah in diskriminacijah, katerih žrtve so geji, lezbijke, biseksualci in transspolne ter transseksualne osebe. Omogoča hitro in preprosto poročanje o kršitvah ter takojšen dostop do pomoči in podpore. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **Svetovalnica Fuzine: Svetovanje in informiranje posameznikom, parom, družinam, ki so se znašli v psihosocialnih stiskah in težavah;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmostepolje.si ● **Program Korak: svetovanje, informiranje in pomoč uporabnikom nelegalnih drog in njihovim svojcem;** Preglov trg 15, tel.: 5206-447, vsak dan od 9. do 17. ure svetovalnica.fuzine@siol.net; www.csd.ljmostepolje.si ● **Center za psihološko svetovanje POSVET**, Mestni trg 8, 1000 Ljubljana, uradne ure: vsak delovni dan od 12. do 19. ure, tel.: 01/251 29 50, faks: 01/421 77 95, e-naslov: posvet@posvet.org in info@posvet.org, spletna stran: www.posvet.org ● **Društvo Alanon** za družine, v katerih je problem alkohol. Naslov: Lepi pot 6, Mirje, e-naslov: alanon@email.si; dežurni telefon: 041/ 590 789. ● **Anonimni alkoholiki** Vas zanimajo naše izkušnje? Pišite, telefonirajte, pridite! Naslov: P. p. 3512, 1001 Ljubljana, tel: 01/ 433 82 25, e-naslov: aa.slo@amis.net, spletni naslov: <http://www.aa-drustvo.si> ● **Društvo socialni forum za zasvojenosti in omame**, Resljeva 11, Ljubljana: najava po tel.: 01/ 438 68 00, 01/ 438 68 05 ali na e-naslovu tomazic.katja@siol.net; odprto od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, v ponedeljek in četrtek tudi od 17. do 19. ure. ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščena vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Okolje: JP Snaga, reklamacije, informacije in naročila:** tel.: (01) 477 96 40 ali (01) 477 96 67; JP Energetika, Center za pomoč uporabnikom: tel.: 080 28 82; dežurna številka Inšpektorata MU MOL, informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnostih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic**, brezplačni klic in informacije: tel.: 080 15 30 ● **Policija:** tel.: 113 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povšetova, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30**, tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce - delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki - od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in najdenčka oddaste.

1 • Pismo stanovalcev Fondovih hiš o prenovi Plečnikovega stadiona

V svojem nagovoru je župan Zoran Jankovič zapisal tudi naslednjo trditev: »Vztrajanje nekaterih proti obnovi Bežigrajskega stadiona pa ima za Ljubljano lahko visoko ceno, da projekt propade, Plečnikov objekt pa kot pretekla leta doživlja žalostno usodo še naprej. Nekateri so, samo da bi ohranili 'svoje vrtičke', pripravljene žrtvovati tudi to.« Župan je v svojih izjavah stanovalce Fondovih hiš že večkrat imenoval egoiste in tako je tudi tokrat z uporabo navednic pri bralcih poskušal vzbuditi vtis, da hočemo svoje vrtičke ohraniti za vsako ceno, čeprav bi to pomenilo propad Plečnikovega stadiona. V resnici pa stanovalci ne nasprotujemo prenovi stadiona, ampak si zgolj prizadevamo za ohranitev zelenih površin na severni strani. V ta namen smo se bili svojim vrtovom pripravljene odpovedati v korist javnega parka – če bi to seveda res bil park, ne pa le nekaj grmovja in dreves med novozgrajenimi bloki. Da bi prenova za investitorja ostala ekonomsko zanimiva, smo predlagali tudi spremembo lastniških deležev med družbeniki, a se županu tega predloga nikoli ni zdelo vredno obravnavati. Ker bo zdaj sporno zemljišče v nepravdnem postopku zelo verjetno pripadlo stanovalcem, je projekt prenove Plečnikovega stadiona ogrožen ravno zaradi vztrajanja župana in investitorja pri tem, da pozidata parcelo, ki je enako kot dvorišča nismo takoj vpisali v zemljiško knjigo, saj se nismo zavedali, kako plenilski je postal svet.

Koordinacijski odbor stanovalcev Fondovih hiš

Odgovor: Načrtovalci renovljenega Plečnikovega stadiona so prislunili željam stanovalcev in z ureditveno situacijo (v severnem območju prostorske enote P3) po novem predvideli tri poslovne vile s podzemno garažo. Prostor med poslovnimi vilami bo javno dostopen in urejen kot parkovna površina, ki bo z novim drevoredom ob Koroški ulici navezana na obstoječi park na zahodni strani Vodovodne ceste. Predlog s samo tremi poslovnimi vilami je nastal z namenom, da bi oblikovali kar največje parkovne površine, čeprav na račun zmanjšanja poslovnega programa. Poslovne vile bodo enako visoke kot sosednji stanovanjski objekti, vhodi v vile bodo z južne, vzhodne in zahodne strani. Ob Dunajski in Vodovodni cesti bosta urejena dva manjša trga.

Foto: Dunja Wedam

2 • Umik 7 galenskih izdelkov v Lekarni Ljubljana

Za komentar o napačnih prikazih glede galenskih izdelkov v javnosti smo prosili direktorja **Marka Jakliča**, da pove, zakaj je v resnici prišlo do umika 7 izdelkov: »V Lekarni Ljubljana smo v mesecu septembru 2009 začeli s prodajo 7 galenskih izdelkov, Ascalcin Plus (dva okusa), Metafen, Rhinafen, Paracetamol, Glukozamin in Vitamin C. Želja Lekarne Ljubljana je, da z lastno blagovno znamko razširi ponudbo in uporabnikom ponudi izdelke po ugodnejših cenah. Izdelka Metafen in Rhinafen s svojo sestavo in učinkovitostjo namreč nimata neposredne konkurence na našem trgu. Veseli nas, da so bili izdelki pri naših strankah dobro sprejeti in da so njihovo kakovost in varnost potrdile tudi analize, ki jih je opravila Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke. Žal pa je v zadnjem času prišlo do močnih pritiskov na Lekarno Ljubljana in napačnih prikazov v javnosti, zato smo se odločili, da izdelke začasno umaknemo iz prodaje, po končani registraciji izdelkov s strani Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke pa jih bomo ponovno vrnili na police. Lekarna Ljubljana je ravnala v skladu z zakonom, vendar je zakonodaja na področju proizvodnje galenskih izdelkov nedorečena in zato je prišlo do različnega tolmačenja zakona s strani Lekarne Ljubljana in Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke. Tudi v prihodnje se bomo v Lekarni Ljubljana trudili našim strankam ponuditi najboljši strokovni nasvet, preventivne zdravstvene storitve (meritve krvnega sladkorja, holesterola, EKG ...) ter široko paleto izdelkov, dopolnjeno tudi z izdelki Galenskega laboratorija in naše lastne blagovne znamke po čim bolj dostopnih cenah.«

3 • Športni park Stožice

Foto: Dunja Wedam

Gradnja Stadiona v Stožicah napreduje v predvidenih rokih kljub letošnji dolgi zimi in tako odgovarja na nekatere neresnične zapise, da gradbišče sameva. Ime novega stadiona še vedno ostaja odprto in čaka na predloge, za zdaj pa je upravljavcem najbližja ideja, da bi stadion dobil ime Športni park Stožice.

Nagradni fotonatečaj

Grajski nokturno: nagrajena fotografija Žiga Dolharja

Avtor Žiga Dolhar je poslal serijo fotografij najnovejšega datuma, ki po tehnološki, kompozicijski, barvni in vsebinski plati predstavljajo estetsko dopadljivo motiviko. Prispeval je podobe stare Ljubljane, ki prikazujejo arhitekturo in kiparstvo v prazničnem svetlobno igrivem videzu. Kadar gre za motiviko objektov z umetniško vrednostjo, jo lahko fotograf razvrsti ali nadgradi. Žiga Dolhar jo je oplemenitil, kar je prikazal na motivu bronastega kipa in grajskem nočnem posnetku, ki ga vidimo na fotografiji. Ta predstavlja masiven kamnit vhod oziroma polkrožno obokan hodnik, ki pelje na grajsko dvorišče Ljubljanskega gradu.

Monumentalni vhod, obokan in podprt z rustikalnimi stenami v specifični perspektivi ter s slikovitimi sencami, ki jih prispeva grobo obdelana površina zidu, deluje mistično, že kar metafizično. Smiselno osvetljen strop žari v zlati barvi ter daje motivu veličastno podobo in radovedne obiskovalce vabi v notranjost skrivnostne trdnjave.

Stane Jagodič, akademski slikar in publicist

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v marčni številki pošljite najpozneje do 5. marca na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e- naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si.

Nagrarena fotografija Žiga Dolharja.